

ఇసామీయ సంస్కారాలు - ఆదేశాలు

تعاوني الزلفي

المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بالزلفي
هاتف: ٤٢٣٤٤٦٦ ٠١٦ . فاكس: ٤٢٣٤٤٧٧ ٠١٦

51

ఇస్లామీయ సంస్కారాలు - ఆదేశాలు

أحكام وآداب إسلامية - تلغو

جمعية الدعوة والإرشاد ونوعية الجاليات في الزلفي

Tel: 966 164234466 - Fax: 966 164234477

أحكام وآداب إسلامية
أعدده وترجمه إلى اللغة التلغو
جمعية الدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات في الزلفي
الطبعة الرابعة: 1442/10 هـ

ح

شعبة توعية الجاليات بالزلفي
فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر
شعبة توعية الجاليات بالزلفي
أحكام وآداب إسلامية - الزلفي، 1427 هـ
ردمك: 9660-813-47-9

(النص باللغة التلغو)

1- الإسلام - مبادئ عامة 2- الصلاة أ- العنوان

19/4076

ديوي 211

رقم الايداع: 19/4076
ردمك: 9960-813-47-9

أحكام وآداب إسلامية

ఇస్లామీయ సంస్కారాలు - ఆదేశాలు

1. ఇల్లాహ్

అల్లాహ్ ఆదేశాలు:

﴿ وَمَا أَمْرًا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ﴾ (البينة 5)

«వారు అల్లాహ్ కు దాస్యం చెయ్యాలని, పూర్తి ఏకాగ్రతతో తమ ధర్మాన్ని ఆయన కొరకే ప్రత్యేకించుకోవాలని మాత్రమే ఆదేశించటం జరిగింది». (బయ్యినహ్ 98: 5).

﴿ قُلِ اللَّهُ أَعْبُدْ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي ﴾ (الزمر 14)

«నేను మాత్రం నా ధర్మాన్ని అల్లాహ్ కే ప్రత్యేకించి, ఆయనకు మాత్రమే దాస్యం చేస్తాను అని చెప్పండి». (జుమర్ 39: 14).

﴿ قُلْ إِنْ تَخْفُوا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبَدُّوهُ يَعْلَمَهُ اللَّهُ ﴾ (ال عمران 29)

«ప్రవక్తా! ప్రజలను ఇలా హెచ్చరించు: మీ మనస్సులలో ఉన్నదంతా మీరు దాచినా లేక బహిర్గతం చేసినా అల్లాహ్ కు తెలుసు». (ఆలె ఇమాన్ 3: 29).

﴿ إِنَّ اللَّهَ لَا تَخْفَىٰ عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴾ (ال عمران 5)

«భూమ్యాకాశాలలో ఏ వస్తువూ అల్లాహ్ కు గోప్యంగా లేదు». (ఆలె ఇమాన్ 3: 5).

ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనాలు:

عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رضي الله عنه قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: (إِنَّ الْأَعْمَالَ بِالنِّيَّاتِ وَإِنَّهَا لِكُلِّ امْرِئٍ مَا نَوَى).

"కర్మలు మనో సంకల్పంపై ఆధారపడి ఉంటాయి. ఎవరు ఏ సంకల్పం చేస్తారో వారికి అదే ప్రాప్తమవుతుంది". ఉమర్ బిన్ ఖత్తాబ్ رضي الله عنه ఉల్లేఖనం. (బుఖారి 1, ముస్లిం 1907).

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: (أَسْعَدُ النَّاسِ بِشَفَاعَتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ خَالِصًا مِنْ قَلْبِهِ).

"ఎవరయితే పరిపూర్ణ చిత్తశుద్ధితో లాఇలాహా ఇల్లాహ్ అనే సద్వచనాన్ని పలుకుతారో వారే ప్రళయదినాన నా సిఫారసుకు అర్హులవుతారు". అబూ హురైర رضي الله عنه ఉల్లేఖనం. (బుఖారి 99).

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: (إِنَّ اللَّهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى صُورِكُمْ وَأَمْوَالِكُمْ وَلَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى قُلُوبِكُمْ وَأَعْمَالِكُمْ).

"అల్లాహ్ మీ రూపురేఖల్ని, ధనసంపదలను చూడడు. మీ అంతర్యాలను మీ ఆచరణలను చూస్తాడు". అబూ హురైర رضي الله عنه ఉల్లేఖనం. (ముస్లిం 2564).

عَنْ أَبِي ذَرٍّ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: (اتَّقِ اللَّهَ حَيْثُمَا كُنْتَ وَأَتَّبِعِ السَّبِيلَ الْحَسَنَةَ تَمَحُّهَا وَخَالِقِ النَّاسَ بِخُلُقٍ حَسَنٍ).

"ఎక్కడ ఉన్నా అల్లాహ్ తో భయపడు. పాపము జరిగిన వెంటనే పుణ్యము చెయ్యి. అందువలన పాపము తూడ్చుక పోవును. ప్రజల ఎడల సద్వర్తనతో మెలుగు". అబూ జర్్ర رضي الله عنه ఉల్లేఖనం. (తిర్మిజి 1987).

విశేషాలు:

1- సత్కార్యాల అంగీకరణకు చిత్తవైఖరి, సంకల్పశుద్ధి చాలా ముఖ్యము. పుణ్యస్థలీతాల రెట్టింపు కూడా దానిపై ఆధారపడి ఉంది.

2- అల్లాహ్ షిర్క్ కు చాలా అతీతుడు. ఆయన ప్రసన్నత పొందడానికి మాత్రం చేయబడిన సత్కార్యాన్ని తప్ప దేనినీ అంగీకరించడు. ఒక హదీసులో అల్లాహ్ ఇలా చెప్పినట్లు ప్రవక్త ﷺ తెలిపారు:

أَنَا أَعْنَى الشُّرَكَاءِ عَنِ الشَّرِكِ مَنْ عَمَلَ عَمَلًا أَشْرَكَ فِيهِ مَعِيَ غَيْرِي تَرَكْتُهُ وَشِرْكَهُ

"ఇతర సహవర్తులకంటే అధికంగా నేనే షిర్క్ కు అతీతుణ్ణి, ఎవరైనా ఒక పని చేసి, అందులో నాతో ఇతరుల్ని సాటి కల్పితాడో నేను అతణ్ణి, అతని షిర్క్ ను స్వీకరించను". అబూ హురైర رضي الله عنه ఉల్లేఖనం. (ముస్లిం 2985).

3- భూమ్యాకాశాల్లో ఏ వస్తువూ అల్లాహ్ కు మరుగు లేదు గనక ఎల్లప్పుడూ ఆయనతో భయపడాలి. ప్రతీ క్షణం ఆయన మనల్ని చూస్తూ ఉన్నాడు.

2. షిర్క్ భయంకరము మరియు తౌహీద్ ఘనత

అల్లాహ్ ఆదేశాలు:

﴿ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ﴾ (لقمان 13)

﴿ఇతరులను అల్లాహ్ కు భాగస్వాములుగా చేర్చటం పరమదుర్మార్గం﴾. (లుఖ్యాన్ 31: 13).

﴿ إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ ۗ وَيَغْفِرُ مَا دُونَهُ لِمَنْ يَشَاءُ ۗ ﴾

(النساء 48)

﴿అల్లాహ్ క్షమించనిది కేవలం షిర్క్ మాత్రమే. అది తప్ప ఏ పాపాన్ని అయినా ఆయన తాను ఇష్టపడిన వారికొరకు క్షమిస్తాడు﴾. (నిసా 4: 48).

﴿وَلَقَدْ أَوْحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكَ لَئِن أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ
وَلَتَكُونَ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٦٥﴾﴾ (الزمر 65)

﴿నీ వద్దకూ, నీకు పూర్వం గతించిన ప్రవక్తల వద్దకూ ఇలా వహీ పంపబడింది. "ఒకవేళ మీరు షిరుక్ (బహుదైవారాధన) చేస్తే, మీ కర్మలన్నీ వ్యర్థమైపోతాయి; మీరు నష్టానికి గురి అవుతారు."﴾. (జుమర్ 39: 65).

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾﴾ (الذاريات 56)

﴿నేను మానవులను, జిన్నాతులను కేవలం నన్ను ఆరాధించుటకే పుట్టించాను﴾. (జారియాత్ 51: 56).

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا
الطَّاغُوتَ ﴿٣٦﴾﴾ (النحل 36)

﴿మేము ప్రతి జాతిలోనూ ఒక ప్రవక్తను ప్రభవింపజేశాము. అతని ద్వారా అందరికీ ఇలా హెచ్చరిక చేశాము: "అల్లాహ్ ను ఆరాధించండి. మిథ్యాదైవాల ఆరాధనకు దూరంగా ఉండండి"﴾. (నహ్లా 16: 36).

ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనాలు:

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رضي الله عنه قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: (مَنْ لَقِيَ اللَّهَ لَا يُشْرِكُ
بِهِ شَيْئًا دَخَلَ الْجَنَّةَ وَمَنْ لَقِيَهِ يُشْرِكُ بِهِ دَخَلَ النَّارَ).

"ఏ వ్యక్తి అల్లాహ్ కు సహవర్తులు కల్పించకుండా అల్లాహ్ ను కలుసు కుంటాడో అతడు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తాడు. ఏ వ్యక్తి అల్లాహ్ కు సహవర్తులు కల్పించి కలుసుకుంటాడో అతడు అగ్నిలో ప్రవేశిస్తాడు". జాబీర్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ ఉల్లేఖనం. (ముస్లిం 93).

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: (اجْتَبُوا السَّبْعَ الْمَوْبِقَاتِ) قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ! وَمَا هُنَّ؟ قَالَ: (الشِّرْكُ بِاللَّهِ).

"వినాశనానికి గురి చేసే ఏడు విషయాల నుండి దూరమండండి" అని ప్రవక్త బోధించగా, అవేమిటి? ప్రవక్తా అని సహచరులు అడగగా, "అల్లాహ్ తో సాటి కల్పించడం" అని ప్రవక్త బదులిచ్చారు. అబూ హురైర ఉల్లేఖనం. (బుఖారి 2767, ముస్లిం 89).

عَنْ مَعَاذِ بْنِ جَبَلٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كُنْتُ رَدَفَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى حِمَارٍ يُقَالُ لَهُ: عُفْرٌ قَالَ: فَقَالَ: (يَا مَعَاذُ تَدْرِي مَا حَقُّ اللَّهِ عَلَى الْعِبَادِ وَمَا حَقُّ الْعِبَادِ عَلَى اللَّهِ) قَالَ: قُلْتُ: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ قَالَ: (فَإِنَّ حَقَّ اللَّهِ عَلَى الْعِبَادِ أَنْ يَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا يُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَحَقُّ الْعِبَادِ عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ أَنْ لَا يُعَذِّبَ مَنْ لَا يُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا).

ముఆజ్ బిన్ జబల్ ఉల్లేఖనం ప్రకారం, నేను ప్రవక్త వెనక గాడిదపై కూర్చోని ఉన్నాను. దాన్ని ఉఫైర్ అని అనేవారు. ఒకసారి ఆయన "ఓ ముఆజ్! అల్లాహ్ కు దాసులపై ఉన్న హక్కు ఏమిటో మరియు అల్లాహ్ ను ఆరాధించే దాసులకు అల్లాహ్ పై ఉన్న హక్కు ఏమిటో నీకు తెలుసా? అని అడిగారు. 'అల్లాహ్ కు ఆయన ప్రవక్తకే బాగా తెలుసు' అని నేను బదులిచ్చాను. దానికి ప్రవక్త మహానీయులు ఇలా సెలవిచ్చారు: "అల్లాహ్ కు దాసులపై ఉన్న హక్కు ఏమిటంటే; వారు ఆయన్నే ఆరాధించాలి. ఈ ఆరాధనలో ఆయనకు మరెవరినీ భాగస్వామిగా నిలబెట్టవద్దు. మరియు దాసులకు అల్లాహ్ పై ఉన్న హక్కు ఏమిటంటే ఆయన వారిని శిక్షించకుండా ఉండాలి. (ముస్లిం 30, బుఖారి 2856).

విశేషాలు:

1- షిర్క్ చాలా ఘోరమైన పాపం. తౌబా చేయనిదే ఇతర పాపాల తీరు అల్లాహ్ తనిష్టముతో క్షమించడు. తప్పనిసరిగా తౌబా చేయాలి.

2- షిర్క్ పై చనిపోయినవాని సత్కార్యాలు వ్యర్థమగును. మరియు అతడు శాశ్వతంగా నరకములో ఉండుటకు అది కారణమగును.

3- తౌహీద్ ఘనత ఎలా ఉంది చూడండి, అల్లాహ్ జిన్నాతులను, మానవులను దాని కొరకే పుట్టించాడు. మరియు నరకము నుండి రక్షింపబడి స్వర్గములో ప్రవేశించడానికి అది గొప్ప కారణము.

3. రియా (ప్రదర్శనాబుద్ధి) చిన్న షిర్క్

అల్లాహ్ ఆదేశం:

﴿ قَوْلٌ لِلْمُصَلِّينَ ۖ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ﴿٤﴾ الَّذِينَ هُمْ
بِرَأْيِهِمْ وَبِمَعْنَوَانِ الْمَاعُونِ ﴿٥﴾ ﴾ (الماعون 4-7)

﴿తమ నమాజుల పట్ల అశ్రద్ధ వహించేవారు, ప్రదర్శనా బుద్ధితో వ్యవహరించేవారు, వాడుకునే మామూలు వస్తువులను (ప్రజలకు) ఇవ్వటానికి వెనుకాడేవారు సర్వనాశనమవుతారు﴾. (మాఊన్ 107: 4-7).

ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనాలు:

عَنْ أَبِي سَعْدِ بْنِ أَبِي فَصَّالَةَ الْأَنْصَارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَكَانَ مِنَ الصَّحَابَةِ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: (إِذَا جَمَعَ اللَّهُ النَّاسَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ نَادَى مُنَادٍ مَنْ كَانَ أَشْرَكَ فِي عَمَلٍ عَمِلَهُ اللَّهُ أَحَدًا فَلْيَطْلُبْ ثَوَابَهُ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ أَعْنَى الشَّرْكَاءِ عَنِ الشَّرْكِ).

"ఏలాంటి సందేహము లేనట్టి తీర్పు దినాన అల్లాహ్ పూర్వీకులను, వెనకటి వారిని సమూహ పరిచినప్పుడు, ఒక చాటింపు చేయువాడు ఇలా చాటింపు చేస్తాడు: ఎవడు తను చేసిన సత్కార్యములలో అల్లాహ్ తో ఇతరులను సాటి కల్పించాడో, అతడు పుణ్యఫలితాన్ని వారితోనే పొందాలి. అల్లాహ్ ఇతర సహవర్తులకంటే

అధికంగా షిర్క్ కు అతీతుడు". అబూ సఅద్ బిన్ ఫజాల అన్నారి ఉల్లేఖనం. (తిర్మిజి 3154, ఇబ్నూ మాజ 4203).

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخَدْرِيِّ رضي الله عنه قَالَ: خَرَجَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ وَنَحْنُ نَتَذَكَّرُ الْمَسِيحَ الدَّجَالَ فَقَالَ: (أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِمَا هُوَ أَخَوْفُ عَلَيْكُمْ عِنْدِي مِنَ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ) قَالَ: قُلْنَا: بَلَى فَقَالَ: (الشَّرْكُ الْخَفِيُّ أَنْ يَقُومَ الرَّجُلُ يُصَلِّيَ فَيَزِينُ صَلَاتَهُ لِمَا يَرَى مِنْ نَظَرِ رَجُلٍ).

"మేము మసీహుద్దజ్జాల్ విషయము చర్చించుకోగా ప్రవక్త ﷺ వచ్చి, మసీహుద్దజ్జాల్ కంటే భయంకరమైన విషయము తెలుపనా?" అని ప్రశ్నిస్తే, తప్పక తెలుపడని మేము విన్నవించుకోగా, "గుప్తమైన షిర్క్" అదేమనగాః ఒక వ్యక్తి నమాజు చేయుటకు నిలబడతాడు, అయితే చూసేవారు మెచ్చుకోవాలని అలంకరిస్తూ నమాజు చేస్తాడు. (అలా స్తుతించబడటానికి, చూచినవారు మెచ్చుకోవాలనే ఉద్దేశముతో నమాజు చేయడం గుప్తమైన షిర్క్.) అని ప్రవక్త ﷺ విశదపరిచారు. అబూ సఈద్ ఖుద్రి ఉల్లేఖనం. (ఇబ్నూ మాజ 4204).

విశేషాలు:

- 1- ప్రదర్శనాబుద్ధి చాలా భయంకరమైనది, దాని గురించి చాలా కఠినంగా హెచ్చరించబడింది. ఈ దుర్గుణముగలవారికి కఠిన శిక్ష ఉంది.
- 2- ఒక వ్యక్తి ప్రదర్శనాబుద్ధికి గురి అవుతాడు కాని అది అతనికి తెలియకపోవచ్చు.
- 3- ప్రదర్శనాబుద్ధితో కూడిన పనులు అంగీకరింపబడవు, రద్దు చేయబడతాయి.

4. దుఆ

అల్లాహ్ ఆదేశాలు:

﴿ وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ ﴾ (غافر 60)

﴿నీ ప్రభువు ఇలా అంటున్నాడు: "నన్ను ప్రార్థించండి, నేను మీ ప్రార్థనలను అంగీకరిస్తాను"﴾. (మోషిన్ 40: 60).

﴿ وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ ۗ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ ۗ ﴾
(البقرة 186)

﴿నా దాసులు నన్ను గురించి నిన్ను అడిగితే, నేను వారికి అత్యంత సమీపంలోనే ఉన్నాననీ, పిలిచేవాడు నన్ను పిలిచినప్పుడు నేను అతని పిలుపును వింటాను, సమాధానం పలుకుతాను అనీ ఓ ప్రవక్తా నీవు వారికి తెలుపు. (బఖర 2: 186).

﴿ ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يَحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴾ (الأعراف 55)

﴿మీ ప్రభువును వేడుకోండి. విలపిస్తూనూ, గోప్యంగానూ. నిశ్చయంగా ఆయన మితిమీరి మెరిగేవారిని ప్రేమించడు. (ఆరాఫ్ 7: 55).

ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనాలు:

عَنِ النَّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: (الدُّعَاءُ هُوَ الْعِبَادَةُ).

"దుఆ కూడా ప్రార్థనే". నామాన్ బిన్ బషీర్ ఉల్లేఖనం. (తిర్మిజి 3372).

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: (أَقْرَبُ مَا يَكُونُ الْعَبْدُ مِنْ رَبِّهِ وَهُوَ سَاجِدٌ فَاتَّكِرُوا الدُّعَاءَ).

"భక్తునికి సజ్జాలోనే అల్లాహ్ సామీప్యం ప్రాప్తమవుతుంది. కాన మీరు సజ్జాలో ఎక్కువ దుఆ చేయండి". అబూ హురైర ఉల్లేఖనం. (ముస్లిం 482).

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: (كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَسْتَحِبُّ الْجَوَامِعَ مِنَ الدُّعَاءِ وَيَدْعُ مَا سِوَى ذَلِكَ).

"ప్రవక్త ﷺ తక్కువ పదాలలో ఎక్కువ భావం గల దుఆలు చేయుటమంటే చాలా ఇష్టపడేవారు" అని ఆయిషా రజియల్లాహు అన్హా చెప్పారు. (అబూ దావూద్ 1482).

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: (مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَدْعُو بِدَعْوَةٍ لَيْسَ فِيهَا إِثْمٌ وَلَا قَطِيعَةٌ رَحِمَ إِلَّا أَعْطَاهُ اللَّهُ هَا إِحْدَى ثَلَاثِ إِمَامًا أَنْ تُعْجَلَ لَهُ دَعْوَتُهُ وَإِمَامًا أَنْ يَدْخَرَهَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ وَإِمَامًا أَنْ يَصْرِفَ عَنْهُ مِنَ السُّوءِ مِثْلَهَا) قَالُوا: إِذَا نُكِّرُ قَالَ: (اللَّهُ أَكْثَرُ).

"ఎవరైనా ముస్లిం ఏదైనా దుఆ చేసినప్పుడు అల్లాహ్ అతనికి దానికి బదులుగా మూడిట్లో ఏదైనా ఒకటి ప్రసాదిస్తాడు. - కాని పాపం మరియు బంధుత్వ తెగతెంపులు కోరవద్దు -. 1. దుఆలో కోరుకున్నది వెంటనే లభించవచ్చు. లేదా 2. ప్రళయం వరకు దాన్ని అతని కొరకు భద్రపరుస్తాడు. లేదా 3. దానికి తగిన పరిమాణంలో అతనిపై ఉన్న ఏదైనా ఆపదను దూరం చేస్తాడు". అప్పుడు సహచరులన్నారు: అలాంటప్పుడు మేము దుఆ అధికంగా చేస్తాము అని, దానికి బదులుగా ప్రవక్త ﷺ చెప్పారు: "అల్లాహ్ కూడా అధికంగా ప్రసాదించేవాడున్నాడు" అని. (అహ్మద్ 3/18).

عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: (دَعْوَةُ الْمَرْءِ الْمُسْلِمِ لِأَخِيهِ بِظَهْرِ الْعَيْبِ مُسْتَجَابَةٌ عِنْدَ رَأْسِهِ مَلِكٌ مُوَكَّلٌ كُلَّمَا دَعَا لِأَخِيهِ بِخَيْرٍ قَالَ الْمَلِكُ الْمُوَكَّلُ بِهِ آمِينَ وَلَكَ بِمِثْلِ).

"ముస్లిం వ్యక్తి యొక్క దుఆ తన దూరమున్న సోదరుని పట్ల అంగీకరింప బడును. అప్పుడు అతని తలకడన ఒక దైవదూత ఉంటాడు, ఆ వ్యక్తి తన

సోదరుని కొరకు దుఆ చేసినపుడల్లా ఆ దూత ఆమీన్ అంటూ నీకు కూడా ఈ మేలు కలుగుగాకా అని దీవిస్తాడు". అబుద్దర్దా ఉల్లేఖనం. (ముస్లిం 2733).

విశేషాలు:

1- దుఆ ఆరాధన. కాబట్టి అల్లాహ్ దప్ప ఇతరులతో దుఆ చేయరాదు. అల్లాహ్ తో వేడుకునేవాటిని ఇతరులతో వేడుకునేవాడు షిర్క్ చేసినవాడవుతాడు. దుఆ స్థానం చాలా గొప్పదన్న విషయం తెలుసుకో! ఎలా అనగా ప్రవక్త దాన్ని ఆరాధన అని అన్నారు. అనగా ఆరాధన యొక్క గొప్ప అంశము.

2- దుఆ శబ్దముతో గాకుండా మెల్లగా చేయడం మంచిది. తక్కువ పదములో ఎక్కువ భావం గల దుఆ చేయుట చాలా మంచిది.

3- ఏ మనిషి కూడా తనకు తాను, తన సంపద మరియు సంతానాన్ని శపించవద్దు.

4- ముస్లిం సోదరుల గురించి వారి వెనక దుఆ చెయ్యడం పుణ్యకార్యం.

5- కోరినది లభించడమే దుఆ అంగీకరించబడినట్లు కాదు. అతనికి ఎదురయ్యే కీడు ఆ దుఆ ద్వారా దూరము కావచ్చు. లేదా పరలోక దినము వరకు భద్రపరచి ఆ దుఆకన్నా ఎక్కువ ప్రయోజనకరమైన ఫలితము లభించవచ్చును.

6- నిషిద్ధ సంపాదన యొక్క తిండి మరియు వస్త్రములు ధరించడము దుఆ అంగీకారానికి ఆటంకముగా ఉండును.

5. విద్య

అల్లాహ్ ఆదేశాలు:

﴿ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴾ (الزمر 9)

﴿వీరిని అడుగు, తెలిసిన వారూ, తెలియని వారూ ఇద్దరూ ఎప్పుడైనా సమానులు కాగలరా?﴾. (జుమర్ 39: 9).

﴿ يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ ﴾ (المجادلة 11)

﴿మీలో విశ్వసించినవారికి, జ్ఞానం ప్రసాదించబడిన వారికి అల్లాహ్ ఉన్నత స్థానాలు ప్రసాదిస్తాడు﴾. (ముజాదల 58: 11).

﴿ وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا ﴾ (طه 114)

﴿ఇలా ప్రార్థించు, "ఓ ప్రభువా! నాకు మరింత జ్ఞానం ప్రసాదించు"﴾. (తాహా 20: 11).

﴿ إِنَّمَا سَخَشَى اللَّهُ مِن عِبَادِهِ الَّذِينَ أَلْعَمُوا ﴾ (فاطر 28)

﴿అల్లాహ్ దాసులలో జ్ఞానులు మాత్రమే ఆయనకు భయపడతారు﴾. (ఫాతిర్ 35: 28).

ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనాలు:

عن معاوية رضي الله عنه قال: سمعت النبي ﷺ يقول: (من يرد الله به خيرا يُفقهه في الدين).

"అల్లాహ్ ఎవరిని గూర్చి మేలు కోరుతాడో వారికే ధర్మజ్ఞానం నొసంగుతాడు". ముఅవియ రజియల్లాహు అన్హు ఉల్లేఖనం. (బుఖారి 71, ముస్లిం 1037).

عَنْ مُعَاذِ بْنِ أَنَسٍ رضي الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: (مَنْ عَلَّمَ عِلْمًا فَلَهُ أَجْرٌ مَنْ عَمِلَ بِهِ لَا يَنْقُصُ مِنْ أَجْرِ الْعَامِلِ).

"విద్య నేర్పించువారికి, దానిపై ఆచరించేవారంత పుణ్యం లభించును. అయితే ఆచరించేవారి పుణ్యాల్లో ఏ మాత్రం కొరత జరగదు". ముఅజ్ బిన్ అనస్ రజియల్లాహు అన్హు ఉల్లేఖనం. (ఇబ్నుమాజ 240).

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: (إِذَا مَاتَ الْإِنْسَانُ انْقَطَعَ عَنْهُ عَمَلُهُ إِلَّا مِنْ ثَلَاثَةٍ إِلَّا مِنْ صَدَقَةٍ جَارِيَةٍ أَوْ عِلْمٍ يُنْتَفَعُ بِهِ أَوْ وَلَدٍ صَالِحٍ يَدْعُو لَهُ).

"మనిషి చనిపోయినప్పుడు అతని ఆచరణ అంతమయిపోతుంది. అయితే మూడు రకాల ఆచరణలు మటుకు అంతం కావు. వాటి పుణ్యఫలం మనిషి చనిపోయిన తరువాత కూడా అతనికి లభిస్తునే ఉంటుంది. ఒకటి: సదఖయే జారియా. రెండు: ప్రజలకు ఉపయోగపడుతున్న జ్ఞానం. మూడు: అతని కోసం దుఆ చేసే ఉత్తమ సంతానం". అబూ హురైర ఉల్లేఖనం. (ముస్లిం 1631).

عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ رضي الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: (فَوَاللَّهِ لَأَنَّ فِدَىَّ اللَّهِ بِكَ رَجُلًا وَاحِدًا خَيْرٌ لَكَ مِنْ أَنْ يَكُونَ لَكَ حُمْرُ النَّعَمِ).

"అల్లాహ్ సాక్షిగా! నీ మార్గదర్శకముతో ఒక వ్యక్తైనా రుజుమార్గాన్ని పొందినచో అది నీకు ఏరై ఒంటెలకన్నా చాలా ఉత్తమమం". సహల్ బిన్ సఅద్ ఉల్లేఖనం. (బుఖారి 3701, ముస్లిం 2406).

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رضي الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: (بَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً).

"నా ఏ ఒక విషయం మీకు తెలిసినా అది ఇతరులకు బోధించండి". అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అమ్ర్ ఉల్లేఖనం. (బుఖారి 3461).

విశేషాలు:

పై ఆయతుల మరియు హదీసుల్లో ఈ క్రింది విషయాలు తెలుస్తున్నవి.

- 1- విద్య మరియు విద్వాంసుల ఘనత. ధర్మజ్ఞానం లభించడం అల్లాహ్ మేలు కోరాడని భావం. ధర్మ జ్ఞానము నేర్చుకొనుట స్వర్గ ప్రవేశానికొక మార్గం.
- 2- విద్య నేర్చడం, మంచిని బోధించడం మరియు విద్యను వ్యాపింపజేయడం అది కొంచమైనా, అందులో చాలా పుణ్యముంది. మరియు చనిపోయిన తరువాత కూడా పుణ్యం లభిస్తూ ఉంటుంది.
- 3- ధర్మ విద్య నేర్చుకొనుట నఫిల్ (అధిక) ప్రార్థనలకన్నా గొప్పది.
- 4- సంతానము నైతికంగా మంచివారగుటకు ధార్మిక శిక్షణ ఇవ్వాలి.

6. మంచిని బోధించడం - చెడును ఖండించడం

అల్లాహ్ ఆదేశాలు:

﴿ كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ ﴾ (آل عمران 110)

﴿మీరు సర్వమతస్థులకన్న శ్రేష్ఠులు. మీరు ప్రజల మేలు కొరకు ఏర్పడితిరి. మీరు మంచిని చేయండి అని ఆజ్ఞాపిస్తారు. చెడు నుండి ఆపుతారు. అల్లాహ్ ను విశ్వసిస్తారు﴾. (అల ఇవ్రాన్ 3 : 110).

﴿ وَتَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴾ (آل عمران 104)

﴿మీలో మంచి వైపునకు పిలిచేవారూ, మేలు చెయ్యండి అని ఆజ్ఞాపించేవారూ, చెడు నుండి వారించేవారూ కొందరు తప్పకుండా ఉండాలి. ఈ పనిని చేసేవారే సాఫల్యం పొందుతారు﴾. (అల ఇవ్రాన్ 3: 104).

ప్రవక్త ﷺ సూక్తులు:

عن أبي سعيد الخدري رضي الله عنه قال: سمعتُ رسولَ الله ﷺ يقول: (مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيَعِزَّهُ بِيَدِهِ فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ وَذَلِكَ أضعفُ الإيَّانِ).

"మీలోనవరైనా చెడు చూసినచో చేతి శక్తితో దాని రూపు మార్చాలి. ఆ శక్తి లేనిచో హితబోధ చేసి ఆవాలి. ఆ శక్తి కూడా లేనిచో మనుసులో చెడు భావించి దూరముండాలి. ఇది విశ్వాసము యొక్క చివరి మెట్టు". అబూ సకాద్ ఖుద్రి ఉల్లేఖనం. (ముస్లిం 49).

عَنْ حُدَيْفَةَ بْنِ الْيَمَانِ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: (وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَتَأْمُرَنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْتَهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ أَوْ كَيْفَ شِئْنَا اللهُ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عِقَابًا مِنْهُ ثُمَّ تَدْعُوهُ فَلَا

يَسْتَجَابُ لَكُمْ).

"ఎవరి ఆధీనములో నా ప్రాణముందో ఆయన సాక్షిగా చెబుతున్నాను. మీరు తప్పనిసరిగా మంచిని ఆజ్ఞాపిస్తూ, చెడును ఖండిస్తూ ఉండాలి. అలా చేయక పోయినట్లయితే త్వరలో అల్లాహ్ మీపైకి భయంకరమైన శిక్షను పంపిస్తాడు. అప్పుడు మీరు అతన్ని వేడుకుంటే మీ వేడుకోలు అంగీకరింపబడవు". హుజైఫా ఉల్లేఖనం. (తిర్మిజి 2169).

عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ رضي الله عنه أَنَّهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ: (إِنَّ النَّاسَ إِذَا رَأَوْا الظَّالِمَ فَلَمْ يَأْخُذُوا عَلَيْهِ يَدِهِ أَوْ شَكَ أَنْ يَعْصِمَهُمُ اللَّهُ بِعِقَابٍ مِنْهُ).

"ఎవరు అత్యచారాన్ని చూస్తూ ఉండి, అతని చేతుల్ని స్వాధీనం చేయకున్నట్లయితే (అతన్ని అత్యాచారం నుండి ఆపకున్నట్లయితే) సమీపంలోనే అల్లాహ్ వారందరిపై తన వైపు నుండి విపత్తును కురియ జేస్తాడు". అబూ బక్ర సిద్దిఖ్ రజియల్లాహు అన్ను ఉల్లేఖనం. (తిర్మిజి 2168).

విశేషాలు:

- 1- మోక్షానికి మార్గం: మంచిని ఆజ్ఞాపించటం, చెడును నివారించటం.
- 2- చెడును చూచినవారు, తమ శక్తి ప్రకారం దాని రూపు మాపడం తప్పనిసరి.
- 3- చేయి ద్వారా చెడును నిర్మూలించుట దాని శక్తి గలవారికే సాధ్యం. ఉదా: తండ్రి లేదా (నగర, రాష్ట్ర, దేశ, విద్యాలయ తదితర) అధికారులు లాంటి వారు.
- 4- చెడును మనసులో అసహ్యించుకొనడమనగా దాని నుండి దూరముండుట.
- 5- మంచిని ఆజ్ఞాపించటం, చెడును నివారించటం మానుకొనుట, దుఆల అనంగీకారానికి మరియు అల్లాహ్ వైపున విపత్తుకు కారణమవుతుంది.

7. మంచినీ బోధించే, చెడును ఖండించే పద్ధతులు

అల్లాహ్ ఆదేశాలు:

﴿ ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَدِلْ لَهُم بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ ﴾ (النحل 125)

﴿నీ ప్రభువు మార్గం వైపునకు ఆహ్వానించు, వివేకంతో చక్కని హితబోధతో. ప్రజలతో ఉత్తమోత్తమైన రీతిలో వాదించు﴾. (నహ్లా 16: 125).

﴿ فِيمَا رَحِمَهُ مِنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ ۗ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ ﴾ (آل عمران 159)

﴿ప్రవక్తా! అల్లాహ్ యొక్క అనంత కరుణ వల్లనే నీవు వారిపట్ల మృదు స్వభావుడవయ్యావు. నీవే గనక కర్మశుడవు, కఠిన హృదయుడవు అయినట్లయితే వారందరూ నీ చుట్టు పక్కల నుండి దూరంగా పోయేవారు﴾. (ఆలె ఇమ్రాన్ 3: 159).

ప్రవక్త ﷺ సూక్తులు:

عَنْ عَائِشَةَ ۖ قَالَتْ: قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: (إِنَّ اللَّهَ رَفِيقٌ مُجِبُّ الرَّفْقِ فِي الْأَمْرِ كُلِّهِ).

"అల్లాహ్ మృదువుడు. సమస్త వ్యవహారాల్లో మృదు వైఖరి అవలంబించడ మంటే అల్లాహ్ కు చాలా ఇష్టం". ఆయిషా రజియల్లాహు అన్హా ఉల్లేఖనం. (బుఖారి 6927, ముస్లిం 2593).

عَنْ عَائِشَةَ ۖ قَالَتْ: رَوَى زَوْجِ النَّبِيِّ ﷺ عَنْ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: (إِنَّ الرَّفْقَ لَا يَكُونُ فِي شَيْءٍ إِلَّا رَأَاهُ وَلَا يُتْرَعُ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا سَاهَهُ).

"మృదు వైఖరి గల ప్రతి విషయములో మేలు కలుగుతుంది. లేని విషయంలో చెడు కలుగుతుంది". ఉల్లేఖనం: ఆయిషా రజియల్లాహు అన్హా. (ముస్లిం 2594).

عَنْ جَرِيرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: (مَنْ يُحْرِمُ الرَّفَقَ مُحْرِمًا حُرِّمًا).

"మృదు వైఖరి గుణం లేనివాడు సర్వ మేళ్ళను, శుభాలను కోల్పోయినట్లే".
ఉల్లేఖనం: జరీర్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ రజియల్లాహు అన్ను. (ముస్లిం 2592).

విశేషాలు:

- 1- ఇస్లాం ప్రచారం, మంచిని ఆజ్ఞాపించడం మరియు చెడును నివారించడంలో మృదువైఖరి, వివేకమును పాటించాలని ప్రోత్సహించబడింది.
- 2- సర్వ కార్యాలలో మృదువైఖరి అవలంబించాలని ప్రోత్సహించడబడింది, ఎందుకంటే అది నోచుకోనివాడు సర్వ మేళ్ళను కోల్పోయినట్లే.

8. తల్లిదండ్రుల సేవ

అల్లాహ్ ఆదేశాలు:

﴿ وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا ۗ ﴾ (العنكبوت 8)

﴿తన తల్లిదండ్రుల పట్ల సద్భావంతో మెలగమని మేము మానవునికి ఉపదేశించాము﴾. (అన్ కబూత్ 29: 8).

﴿ وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا يَٰهٗ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا ۖ إِمَّا يَبُلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا ۗمَآ أَفٍّ وَلَا تَنْهَرهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ۗ ﴾ (الإسراء 23)

﴿నీ ప్రభువు ఇలా నిర్ణయం చేశాడు. మీరు కేవలం ఆయన్నుతప్ప మరెవరినీ ఆరాధించకండి. తల్లిదండ్రులతో మంచితనంతో వ్యవహరించండి. ఒకవేళ మీవద్ద వారిలో ఒకరు గాని ఇద్దరుగాని ముసలివారై ఉంటే, వారిముందు విసుగ్గా 'భీ' అని కూడా అనకండి. వారిని కసరుకుంటూ సమాధానం ఇవ్వకండి. వారితో మర్యాదగా మాట్లాడండి﴾. (17: 23).

﴿ وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهَنَا عَلَىٰ وَهْنٍ وَفَصَّلَهُ فِي
عَامَيْنِ أَنِ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ ﴾ (لقمان 14)

﴿మానవుడు తన తల్లిదండ్రుల హక్కును గుర్తించాలని స్వయంగా మేమే
అతనికి నిర్దేశించాము. అతని తల్లి బలహీనతపై బలహీనతను సహించి
అతనిని తన కడుపున మోసింది. అతను పాలు విడిచి పెట్టటానికి రెండు
సంవత్సరాలు పట్టింది. (అందుకే మేము అతనికి ఇలా బోధించాము)
"నాకు కృతజ్ఞుడవై ఉండు, నీ తల్లిదండ్రులకు కృతజ్ఞతలు తెలుపు".
(లుఖ్షాన్, 31:14).

ప్రవక్త ﷺ సూక్తులు

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ ﷺ قَالَ: سَأَلْتُ النَّبِيَّ ﷺ أَيُّ الْعَمَلِ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ قَالَ: (الصَّلَاةُ عَلَى
وَقْتِهَا) قَالَ: ثُمَّ أَيٌّ قَالَ: (ثُمَّ بِرُّ الْوَالِدَيْنِ) قَالَ: ثُمَّ أَيٌّ قَالَ: (الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ).

అబ్దుల్లాహ్ రజియల్లాహు అన్హు ఉల్లేఖనం ప్రకారం: నేను ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి
వసల్లంతో ఇలా ప్రశ్నించాను: 'అల్లాహ్ కు అన్నిటికంటే ఎక్కువ ప్రీయమైన
ఆచరణ ఏది?' అని. "సమాజు దాని సమయంలో చేయడం" అని ఆయన
సమాధానమిచ్చారు. 'ఆ తరువాత ఆచరణ ఏది' అని అడిగాను. "తల్లిదండ్రుల
పట్ల సద్వర్తనతో మెలగడం" అని చెప్పారు. 'ఆ తరువాత ఏది' అని నేను మళ్ళీ
ప్రశ్నించాను. "అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడడం" అని ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి
వసల్లం చెప్పారు. (బుఖారి 527, ముస్లిం 85).

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ﷺ قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ مَنْ أَحَقُّ
النَّاسِ بِحُسْنِ صَحَابَتِي قَالَ: (أُمُّكَ) قَالَ: ثُمَّ مَنْ قَالَ: (ثُمَّ أُمُّكَ) قَالَ: ثُمَّ مَنْ قَالَ:
(ثُمَّ أُمُّكَ) قَالَ: ثُمَّ مَنْ قَالَ: (ثُمَّ أَبُوكَ).

అబూ హురైరై రజియల్లాహు అన్హు ఉల్లేఖనం ప్రకారం: ఒక వ్యక్తి ప్రవక్త సల్లల్లాహు
అలైహి వసల్లం సన్నిధికి వచ్చి, 'ప్రవక్తా! నా సేవ, సద్వర్తనలకు అందరికంటే

ఎక్కువ హక్కుగలవారెవరు?' అని అడిగాడు. "నీ తల్లి" అని చెప్పారు ప్రవక్త ﷺ. 'ఆ తరువాత ఎవరూ?' అంటే "నీ తల్లి" అనే చెప్పారు ప్రవక్త ﷺ. తిరిగి అతను 'ఆ తరువాత ఎవరూ?' అని అడిగాడు. "నీ తల్లి" అనే జవాబిచ్చారు ప్రవక్త ﷺ. 'ఆ తరువాత ఎవరూ' అని మళ్ళీ అడిగాడతను. దానికి ప్రవక్త ﷺ చెప్పారు: "నీ తండ్రి" అని. (బుఖారి 5971, ముస్లిం 2548).

విశేషాలు:

- 1- తల్లిదండ్రుల పట్ల గౌరవ మర్యాదలు చూపాలని, వారికి విధేయులయి ఉండాలని మరియు వారితో ఎల్లప్పుడూ సద్వర్తనతో మెలుగుతూ, ఉపకారం చేస్తూ ఉండే కాంక్ష ఉంచాలని ఇస్లాం ఆదేశిస్తుంది.
- 2- నియమిత కాలములో నమాజు తరువాత, తల్లిదండ్రుల సేవయే అల్లాహ్ కు అత్యంత ప్రియమైన ఆచరణ.
- 3- వారి అవిధేయత, వారితో కఠోరంగా, కర్కశంగా మాట్లాడుట మరియు వారిని ఊరేక లేక ఛీ అని అనుట నుండి కఠినంగా హెచ్చరించబడింది.
- 4- తల్లి పట్ల ఉపకారం, విధేయత హక్కు తండ్రి కన్నా ఎక్కువ ఉందని తెలుపబడింది.

9. సద్వర్తన

అల్లాహ్ ఆదేశాలు:

﴿ وَإِنَّا لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ ﴿٤﴾ (الْقلم 4)

﴿నీవు నిస్సందేహంగా మహోన్నతమైన శీలం కలవాడవు﴾. (68:4).

ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనాలు:

عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ رضي الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ: (مَا سَيِّءٌ أَثْقَلُ فِي مِيزَانِ الْمُؤْمِنِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ خُلُقٍ حَسَنٍ وَإِنَّ اللَّهَ لَيُبْغِضُ الْفَاحِشَ الْبِدْيَاءِ).

"ప్రళయదినాన విశ్వాసుని త్రాసులో అత్యంత భారమయిన సత్కార్యం సద్వర్తనే ఉంటుంది. నోటితో అశ్శీల పదాలు పలికేవాడు, దుర్బాషలాడేవాడిని అల్లాహ్ అమితంగా అసహించుకుంటాడు". ఉల్లేఖనం: అబూ దర్దా రజియల్లాహు అన్ను. (తిర్మిజి: 2002).

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَنْ أَكْثَرِ مَا يُدْخِلُ النَّاسَ الْجَنَّةَ فَقَالَ: (تَقْوَى اللَّهِ وَحَسَنُ الْخُلُقِ).

ప్రజల స్వర్గ ప్రవేశానికి ఏ ఆచరణలు అధికంగా కారణమవుతాయి? అని వచ్చిన ప్రశ్నకు ప్రవక్త ﷺ ఇలా సమాధానమిచ్చారు: "అల్లాహ్ భయభీతి (తఖ్వా) మరియు సద్వర్తన". ఉల్లేఖనం: అబూ హురైర ÷. (తిర్మిజి: 2004).

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: (أَكْمَلُ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا وَخِيَارُكُمْ خِيَارُكُمْ لِنِسَائِهِمْ خُلُقًا).

"సద్వర్తనగల విశ్వాసులే వారిలో సంపూర్ణ విశ్వాసం గలవారు. తమ ఇల్లాలి పట్ల సద్వర్తనతో మెలిగేవారే మీలో చాలా మంచివారు". ఉల్లేఖనం: అబూ హురైర ÷. (తిర్మిజి 1162).

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: (إِنَّ الْمُؤْمِنَ كَيْدِرِكُ بِحُسْنِ خُلُقِهِ دَرَجَةَ الصَّائِمِ الْقَائِمِ).

"నైతిక గుణాల వల్ల ఒక విశ్వాసునికి ఉపవాసమున్న వాని మరియు రాత్రి వేళ తహజ్జుద్ నమాజ్ సలుపు వారంత స్థానం లభిస్తుంది". ఉల్లేఖనం: ఆయిష రజియల్లాహు అన్నా. (అబూ దావూద్ 4798).

విశేషాలు:

1- ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం అతి ఉత్తమ గుణముగలవారని తెలిసింది.

2- సద్వర్తన ఘనత, దాని స్థానం తెలిసింది. స్వర్గ ప్రవేశానికి, ఉన్నత స్థానానికి ఏ సత్కార్యాలు అధికంగా కారణమవుతాయో అందులో ఒకటి సద్వర్తన. ప్రళయదినాన కర్మలు తూకం చేయబడతాయి. ఒక ముస్లిం త్రాసులో అతి భారముగల క్రియ అల్లాహ్ బీతి, మరియు సద్వర్తన ఉంటాయి.

3- మంచి మాట మాట్లాడాలని, మంచి పనులే చేయాలని ఇస్లాం ప్రోత్సహిస్తుంది.

4- సద్భావంతో జీవితం గడుపుకునే భార్యభర్తల ప్రాముఖ్యత.

5- సత్కార్యాలతో విశ్వాసం పెరుగుతుంది. దుష్కార్యాలతో విశ్వాసం తరుగుతుంది.

10. సౌమ్యం, మృదువైఖరి

అల్లాహ్ ఆదేశం:

﴿فِيمَا رَحِمَةٍ مِنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ ۗ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَأَنْفَضُوا مِنْ حَوْلِكَ﴾ (آل عمران 159)

﴿(ప్రవక్తా!) అల్లాహ్ యొక్క అనంత కరుణ వల్లనే నీవు వారిపట్ల మృదు స్వభావుడవు అయ్యావు. నీవే గనక కర్కశుడవు, కఠిన హృదయుడవు అయినట్లయితే వారందరూ నీ చుట్టు పక్కల నుండి దూరంగా పోయేవారు﴾. (ఆలె ఇన్షాన్, 3:159).

ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనాలు:

عَنْ عَائِشَةَ ۖ قَالَتْ: قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: (إِنَّ اللَّهَ رَفِيقٌ مُحِبٌّ الرَّفِيقُ فِي الْأَمْرِ كُلِّهِ).

"అల్లాహ్ మృదువుడు. సమస్త వ్యవహారాల్లో మృదు వైఖరి అవలంబించడ మంటే అల్లాహ్ కు చాలా ఇష్టం". ఉల్లేఖనం: ఆయిషా రజియల్లాహు అన్హా. (బుఖారి 6927, ముస్లిం 2593).

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ لِلْأَشْجِ أَشَجَّ عَبْدُ الْقَيْسِ: (إِنَّ فِيكَ خَصْلَتَيْنِ يُحِبُّهُمَا اللَّهُ: الْحِلْمُ وَالْأَنَاءُ).

మహాప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం అబ్దుల్ ఖైస్ తెగ ప్రతినిధి వర్గనాయకుడైన అషజ్జ్ ను సంబోధించి ఇలా అన్నారు: "నీలో రెండు సద్గుణాలున్నాయి. అవి అల్లాహ్ కు ఎంతో ఇష్టమయినవి. అవి: సహనం, సామ్యం". ఉల్లేఖనం: ఇబ్నూ అబ్బాస్ రజియల్లాహు అన్హు. (ముస్లిం 17).

عَنْ عَائِشَةَ رضي الله عنها رَوَى النَّبِيُّ ﷺ عَنْ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: (إِنَّ الرَّفْقَ لَا يَكُونُ فِي سَيِّئٍ إِلَّا زَانَهُ وَلَا يُتْرَعُ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا سَانَهُ).

"మృదు వైఖరి గల ప్రతి విషయములో మేలు కలుగుతుంది. లేని విషయంలో చెడు కలుగుతుంది". ఉల్లేఖనం: ఆయిషా రజియల్లాహు అన్హా. (ముస్లిం 2594).

عَنْ جَرِيرٍ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: (مَنْ حُرِّمَ الرَّفْقُ حُرِّمَ الْحَيْرَ).

"మృదు వైఖరి గుణం లేనివాడు సర్వ మేళ్ళను, శుభాలను కోల్పోయినట్లే". ఉల్లేఖనం: జరీర్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ రజియల్లాహు అన్హు. (ముస్లిం 2592).

విశేషాలు:

- 1- అల్లాహ్ మృదువైఖరిని ప్రేమిస్తాడు. మృదువైఖరి వల్ల మేలు చేకూరుతుంది.
- 2- ప్రజల ఎడల జాలితనము, మెతక వైఖరి అవలంబించుట స్వర్గవాసుల గుణం.
- 3- సహనం ఘనతగలది. మరియు ఆగ్రహం, కోపం నివారించబడినది.

11. కరుణ

ప్రవక్త ﷺ గురించి అల్లాహ్ ఇలా తెలిపాడు:

﴿بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ﴾ (التوبة 128)

«విశ్వాసులపై ఆయన వాత్సల్యం, కారుణ్యం గలవారు». (తౌబా 9: 128).

విశ్వాసుల గురించి ఇలా తెలిపాడు:

﴿رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ﴾ (الفتح 29)

«పరస్పరం కరుణామయులుగానూ ఉంటారు». (ఫత్ హ్ 48: 29).

ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనాలు:

عَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم: (لَا يَرْحَمُ اللَّهُ مَنْ لَا يَرْحَمُ النَّاسَ).

"ప్రజల ఎడల కరుణ చూపని వారిని అల్లాహ్ కరుణించడు". ఉల్లేఖనం: జరీర్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్. (బుఖారి 7376, ముస్లిం 2319).

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا الْقَاسِمِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ: (لَا تُنَزِعُ الرَّحْمَةَ إِلَّا مَنْ شَقِيًّا).

"దురద్రుష్టుని (హృదయం నుండి) దయ, కరుణ తీయబడుతుంది". ఉల్లేఖనం: అబూ హురైర. (తిర్మిజి 1923).

విశేషాలు:

- 1- విశ్వాసుల ఉత్తమ గుణము కరుణ, దయ.
- 2- ప్రజల ఎడల కరుణ చూపుట అల్లాహ్ కరుణ పొందటానికి ముఖ్యకారణం.
- 3- హృదయంలో కరుణ లేకపోవటం మనిషి దురదృష్టానికి సూచిక.

12. 'జుల్మ్' (అన్యాయం, దౌర్జన్యం) నిషేధం

అల్లాహ్ ఆదేశం:

﴿ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ ﴾ (غافر 18)

﴿అన్యాయులకు, దౌర్జన్యపరులకు ఆప్తమిత్రుడుగానీ, మాట చెల్లుబడి అయ్యే సిఫారసు చేసేవాడుగానీ ఎవ్వడూ ఉండడు﴾. (మోమిన్ 40: 18).

ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనాలు:

عَنْ أَبِي ذَرٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ فِيمَا رَوَى عَنِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى أَنَّهُ قَالَ: (يَا عِبَادِي إِنِّي حَرَّمْتُ الظُّلْمَ عَلَى نَفْسِي وَجَعَلْتُهُ بَيْنَكُمْ مُحَرَّمًا فَلَا تَظَالَمُوا).

అల్లాహ్ ఈ విధంగా బోధించినట్లు మాహానీయ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం తెలిపారు: "నా దాసులారా! నేను ధౌర్జన్యాన్ని నిషేధిస్తున్నాను. మీరు కూడా ఒకరిపై నొకరు ధౌర్జన్యం చేయడం నిషేధం అని భావించండి, అలాగే ఆచరించండి". ఉల్లేఖనం: అబూ జర్జరజియల్లాహు అన్ను. (ముస్లిం 2577).

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: (اتَّقُوا الظُّلْمَ فَإِنَّ الظُّلْمَ ظُلُمَاتٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ).

"అన్యాయం, అత్యాచారం నుండి దూరముండండి. నిశ్చయంగా అత్యాచారము ప్రళయదినాన (ఆ అత్యాచారి పట్ల) అంధకారంగా పరిణమిస్తుంది". ఉల్లేఖనం: జాబిర్ రజియల్లాహు అన్ను. (ముస్లిం 2578).

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: (وَأَتَتْ دَعْوَةَ الْمَظْلُومِ فَإِنَّهُ كَيْسَ بَيْنَهُ وَيَيْنَ اللَّهِ حِجَابٌ).

"పీడుతుని అర్తనాదానికి భయపడడు. దాని మధ్య అల్లాహ్ మధ్య ఏమీ అడ్డు లేదు".

(అనగా అల్లాహ్ పీడుతుని బాధను విని, ధౌర్జన్యపరుణ్ణి శిక్షిస్తాడు). ఉల్లేఖనం: ఇబ్న అబ్బాస్ రజియల్లాహు అన్హు. (బుఖారి 1496, ముస్లిం 19).

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: (مَنْ كَانَتْ لَهُ مَظْلَمَةٌ لِأَخِيهِ مِنْ عَرَضِهِ أَوْ سَيِّئَةٍ فَلْيَتَحَلَّلْهُ مِنْهُ الْيَوْمَ قَبْلَ أَنْ لَا يَكُونَ دِينَارٌ وَلَا دِرْهَمٌ إِنْ كَانَ لَهُ عَمَلٌ صَالِحٌ أَحَدًا مِنْهُ بِقَدْرِ مَظْلَمَتِهِ وَإِنْ لَمْ تَكُنْ لَهُ حَسَنَاتٌ أُخِذَ مِنْ سَيِّئَاتِ صَاحِبِهِ فَحُمِلَ عَلَيْهِ).

"ఎవనిపై తన సోదరుణ్ణి అవమానపరచిన లేదా మరే విధమైన అన్యాయము ఉన్నచో, దిర్హమ్ వ దీనార్ (డబ్బు, ధనం) చెల్లని ఆ (ప్రళయ) దినం రాకా ముందే క్షమాపణ కోరి లేదా వారి హక్కు ఇచ్చేసి) తొలిగిపోవాలి. లేదా ఆ రోజున బాధితుని వద్ద పుణ్యాలున్నచో తను ఎంత అన్యాయము చేశాడో అన్ని పుణ్యాలు తీసుకొనబడును. అతని వద్ద పుణ్యాలు లేనిచో పీడితుని పాపాలు తీసుకొని అతనిపై వేయబడును". ఉల్లేఖనం: అబూ హురైర రజియల్లాహు అన్హు. (బుఖారి 2449).

విశేషావళుః

- 1- ధౌర్జన్యం నిషిద్ధం కనుక భయపడి ఉండాలి.
- 2- అత్యచారికి ఇహపర లోకాల్లో కఠిన శిక్ష గలుగును.
- 3- పీడితుని అర్తనాదన అత్యాచారి పట్ల స్వీకరించబడుతుంది.

13. ముస్లిమును వధించడం నిషిద్ధం

అల్లాహ్ ఆదేశాలుః

﴿ وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمِدًا فَجَزَاءُ رُجُومِهِمْ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا ﴾ (النساء 93)

«ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా ఒక విశ్వాసిని చంపేవానికి ప్రతిఫలం నరకం. అందులో అతడు సదా ఉంటాడు. అతనిపై అల్లాహ్ ఆగ్రహం, శాపం అవతరిస్తాయి. అల్లాహ్ అతడి కొరకు కలిగమైన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాడు». (నిసా 4: 93).

ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనాలు:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ ﷺ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: (أَوَّلُ مَا يُقْضَى بَيْنَ النَّاسِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيهِ الدِّمَاءُ).

"ప్రళయదినాన రక్తాలు చిందించిన వారిపట్ల మొదటి తీర్పు జరుగును". అబ్దుల్లాహ్ రజియల్లాహు అన్హు ఉల్లేఖనం. (ముస్లిం 1678, బుఖారి 6533).

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ ﷺ قَالَ: (كَرَّوَالُ الدِّنْيَا أَهْوَنُ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ قَتْلِ رَجُلٍ مُسْلِمٍ).

"అల్లాహ్ యందు ఒక విశ్వాసున్ని సంహరించటం కన్నా ప్రపంచనాశనము చాలా సులభం". ఉల్లేఖనం: అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అమ్మ రజియల్లాహు అన్హుమా. (నసాయి 3922, తిర్మిజి 1395).

విశేషాలు:

- 1- ముస్లింను వధించటం చాలా ఘోర పాపం. అల్లాహ్ వద్ద ముస్లిం విలువ చాలా గొప్పది.
- 2- రక్తాలు చిందించటం ఘోర పాపం. కాబట్టి మొదటి తీర్పు దాని గూర్చే అగును.
- 3- వధించిన వానిని ఇహలోకములో వధింపబడును. మరియు పరలోకము నందు అతడు శాశ్వతంగా నరకములో ఉండును.

14. ముస్లింపై మరొక ముస్లిం హక్కులు

అల్లాహ్ ఆదేశం:

﴿ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ ﴾ (الحجرات 10)

﴿విశ్వాసులు పరస్పరం అన్నదమ్ములు﴾. (హుజురాత్ 49: 10).

ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనాలు:

عَنْ أَبِي مُوسَى رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: (الْمُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ كَالْبَيْتَانِ يَشُدُّ بَعْضُهُ بَعْضًا).

"విశ్వాసి మరొక విశ్వాసితో కలిసి ఒక కట్టడంలా రూపొందుతాడు. దాని ఒక భాగం మరొక భాగానికి బలం చేకూర్చుతుంది". ఉల్లేఖనం: అబూ మూసా అష్ అరీ రజియల్లాహు అన్హు. (బుఖారి 2446, ముస్లిం 2585).

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: (الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ لَا يَكُونُ لِمُسْلِمٍ أَعْوَابُ الْمُسْلِمِ وَلَا يَكُونُ لَهُ وَلَا يَجِدُهُ كُلُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ حَرَامٌ عَرَضُهُ وَمَالُهُ وَدَمُهُ التَّقْوَى هَا هُنَا بِحَسْبِ أَمْرٍ مِنَ الشَّرِّ أَنْ يَحْتَقِرَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ).

"ఒక ముస్లిం మరొక ముస్లింకు సోదరుడు. అతనికి ద్రోహం చేయకూడదు. అతనితో అసత్య వ్యవహారం చేయకూడదు. అసహాయంగా ఉండకూడదు. ఒక ముస్లిం మరొక ముస్లింని అవమాన పరుచుట, వధించుట మరియు అతని సొమ్మును కాజేయుట నిషిద్ధం. 'తఖ్యా' (అల్లాహ్ భయభీతి) ఇక్కడ ఉంది (అని ప్రవక్త ఛాతి వైపు సైగ చేశారు). ఒక ముస్లింని హీనపరచడం దుష్ ప్రవర్తన గల వ్యక్తి చిహ్నం". ఉల్లేఖనం: అబూ హురైర రజియల్లాహు అన్హు. (తిర్మిజి 1927. దీని భావం ముస్లిం 2564లో ఉంది).

عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: (لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّىٰ يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ).

"తన కొరకు ఇష్టపడినదాన్ని తన సోదరుని కొరకు ఇష్టపడనంత వరకు ఏ వ్యక్తి కూడా విశ్వాసి కాజాలడు". ఉల్లేఖనం: అనస్ రజియల్లాహు అన్ను. (బుఖారి 13, ముస్లిం 45).

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: (مَنْ نَفَسَ عَنْ مُؤْمِنٍ كُرْبَةً مِنْ كُرْبِ الدُّنْيَا نَفَسَ اللَّهُ عَنْهُ كُرْبَةً مِنْ كُرْبِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَمَنْ يَسَّرَ عَلَىٰ مُعْسِرٍ سَرَّ اللَّهُ عَلَيْهِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَنْ سَتَرَ مُسْلِمًا سَتَرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ فِي عَوْنِ الْعَبْدِ مَا كَانَ الْعَبْدُ فِي عَوْنِ أَخِيهِ).

"ఎవరయితే ఒక ముస్లింపై ఆసన్నమయిన కష్టాన్ని దూరం చేస్తారో, అతనికి ప్రళయదినాన ఎదురయ్యే కష్టాన్ని అల్లాహ్ దూరం చేస్తాడు. ఎవరయితే ఋణాగ్రస్తానికి వీలైనంత వ్యవధిస్తాడో అల్లాహ్ ఇహపరలోకాల్లో అతనికి సౌలభ్యం కలుగ జేస్తాడు. ఎవరయితే ముస్లిం యొక్క లోటుపాట్లను మరుగు పరుస్తాడో అల్లాహ్ ప్రళయదినాన అతని తప్పిదాలను కప్పిపుచ్చుతాడు. తన సోదరుని సహాయములో ఉన్నవారికి అల్లాహ్ సహాయపడతాడు". ఉల్లేఖనం: అబూ హురైర రజియల్లాహు అన్ను. (ముస్లిం 2699).

విశేషాలు:

- 1- విశ్వాసులు పరస్పర సహోదరులు. రాజు, బంటు, చిన్న, పెద్ద ఎవరైనా సరే.
- 2- ముస్లిములు పరస్పరం చేదోడువాదోడుగా ఉండాలని, అక్కరగల వారికి ధర్మప్రకారంగా సహాయపడాలని చాలా ప్రోత్సహించబడింది.
- 3- నిస్సహాయంగా ఉన్నవారికి సహాయపడుట ఘనతగల విషయం, చాలా పుణ్యం.

15. ఇరుగు పొరుగు వారి హక్కులు

అల్లాహ్ ఆదేశం:

﴿وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا ۗ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ
وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنْبِ وَالصَّاحِبِ
بِالْجُنْبِ وَأَبْنِ السَّبِيلِ﴾ (النساء 36)

﴿మీరంతా అల్లాహ్ కు దాస్యం చెయ్యండి. ఎవరినీ ఆయనకు భాగస్వాములుగా చేయకండి. తల్లిదండ్రుల ఎడల సద్భావంతో మెలగండి. బంధువులూ, అనాధలూ, నిరుపేదల పట్ల మంచిగా వ్యవహరించండి. పొరుగున ఉన్న బంధువులు, అపరిచితులయిన పొరుగువారు, ప్రక్కనున్న మిత్రులు, బాటసారులు వీరందరి పట్ల మంచిగా వ్యవహరించండి﴾. (నిసా 4: 36).

ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనాలు:

عَنْ أَبِي شُرَيْحٍ رضي الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: (وَاللَّهُ لَا يُؤْمِنُ وَاللَّهُ لَا يُؤْمِنُ وَاللَّهُ لَا يُؤْمِنُ) قِيلَ: وَمَنْ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: (الَّذِي لَا يَأْمَنُ جَارُهُ بَوَائِقِهِ).

ఒక సారి మహాప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా సెలవిచ్చారు: "అల్లాహ్ సాక్షిగా అతను విశ్వాసి కాడు, అల్లాహ్ సాక్షిగా అతను విశ్వాసి కాడు, అల్లాహ్ సాక్షిగా అతను విశ్వాసి కాడు". ఎవరు ప్రవక్తా అని అడగా, "ఎవరి పొరుగు వారికయితే వారు పెట్టి కష్టాల వల్ల అశాంతి కలుగుతుందో వారు" అని ప్రవచించారు ప్రవక్త. ఉల్లేఖనం: అబూ హురైర రజియల్లాహు అన్తూ. (బుఖారి 6016).

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: (مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يُؤْذِ جَارَهُ وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ صَيْفَهُ وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ

وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَليُقَلِّ خَيْرًا أَوْ لِيَصُومُ).

"అల్లాహ్ మరియు ప్రళయదినంపై విశ్వాసమున్నవారు పొరుగు వారికి కష్ట పెట్టకూడదు. ఎవరయితే అల్లాహ్ ను పరలోక దినాన్ని విశ్వసిస్తారో, వారు తమ అతిథిని ఆదరించి సత్కరించాలి. అల్లాహ్ మరియు పరలోక దినాన్ని విశ్వసించువారు మంచి మాట మాట్లాడాలి లేదా మౌనం వహించాలి". ఉల్లేఖనం: అబూ హురైర రజియల్లాహు అన్హు. (బుఖారి 6018, ముస్లిం 47).

విశేషాలు:

- 1- పొరుగువారికి ఉపకారం చేస్తూ ఉండాలి. కష్టపెట్ట కూడదని ప్రోత్సహిస్తూ చాలా తాకిడు చేయబడింది.
- 2- ఉత్తమ విశ్వాసముగల మానవుడు, పొరుగువారితో సద్వర్తనతో మెలిగి, కష్టపెట్టకుండా ఉన్నవాడు. (ఆ పొరుగు వారు ముస్లిమేతరులైనప్పటికీ).

16. నాలుక భయంకరాలు

అల్లాహ్ ఆదేశాలు:

﴿ مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ ﴾ (18 ق)

﴿అతని నోటి నుండి వెడలే ప్రతి మాటనూ వ్రాయటానికి అనుక్షణం ఒక పరిశీలకుడు సిద్ధంగా ఉంటాడు﴾. (ఖాఫ్ 50: 18).

﴿ وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا ﴾ (الإسراء 36)

﴿మీకు తెలియని విషయం వెంట పడకండి. నిశ్చయంగా కళ్ళూ, చెవులూ, మనస్సు అన్నింటి విషయంలోనూ విచారణ జరుగుతుంది﴾. (బనీ ఇస్రాాయిల్ 17: 36).

ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనాలు:

عَنْ أَبِي مُوسَى رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! أَيُّ الْإِسْلَامِ أَفْضَلُ؟ قَالَ: (مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ).

'ప్రవక్తా! ఉత్తమ విశ్వాసులెవరు?' అని నేనడగగా, "ఎవరి నాలుక మరియు చెయ్యి ద్వారా ఇతర ముస్లిములు శాంతి పొందుతారో అతడే" అని మహా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం బదులిచ్చారు. ఉల్లేఖనం: అబూ మూసా అష్ అరీ రజియల్లాహు అన్హు. (ముస్లిం 42, బుఖారి 11).

عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ: (قَالَ مَنْ يَضْمَنْ لِي مَا بَيْنَ حَيْثِي وَمَا بَيْنَ رَجُلَيْهِ أَضْمَنْ لَهُ الْجَنَّةَ).

"ఎవరైతే తమ పెదాల మధ్య ఉన్న దాన్ని, ఊరుపుల మధ్య ఉన్న దాన్ని కాపాడుకునే బాధ్యత తీసుకుంటారో వారికి స్వర్గం లభింపజేసే పూచీ నాది". ఉల్లేఖనం: సహల్ బిన్ సఅద్ రజియల్లాహు అన్హు. (బుఖారి 6474).

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: (إِنَّ الْعَبْدَ لَيَتَكَلَّمُ بِالْكَلِمَةِ مَا يَبِينُ فِيهَا يَزِلُّ بِهَا فِي النَّارِ أَبَعَدَ مِمَّا بَيْنَ الْمَشْرِقِ).

"దాసుడు ఆలోచించక, గ్రహించక పలికే మాటకు బదులుగా నరకు కూపములో పడతాడు. తూర్పు పడమర మధ్య ఉన్నంత దూరం దాని లోతు ఉంటుంది". ఉల్లేఖనం: అబూ హురైర రజియల్లాహు అన్హు. (బుఖారి 6477, ముస్లిం 2988).

విశేషాలు:

1- నాలుక భయంకరాల నుండి జాగ్రత్త ఉండాలి. అనాలోచనతో ఉచ్చరించిన మాటల ద్వారా మానవుడు నరకములో చేరుకుంటాడు. మరియు ఇదే నాలుక

ఉపయోగము అధర్మంగా ఉంటే నరక ప్రవేశానికి కారణము. మరియు ధర్మంగా ఉంటే స్వర్గప్రవేశానికి కారణమగును. అనేక మంది పాపానికి గురి అయ్యే కారణము అనవసరంగా నిర్లక్ష్యంగా మాట్లాడడమే.

2- మాట్లాడే ప్రతి మాట మరియు ప్రతి చిన్న పని గురించి కూడా విచారణ జరగనున్నది. (మనిషి అవయవాలలో) నాలుక మరియు మర్మాంగము చాలా భయంకరమైనవి.

17. పరోక్షనింద నిషిద్ధం

అల్లాహ్ ఆదేశం:

﴿ وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا ۚ الْأُخْبُ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ ۗ ﴾ (الحجرات 12).

«మీలో ఎవరూ ఎవరినీ పరోక్షంగా నిందించరాదు. మీలో ఎవరైనా మీ మృతసోదరుని మాంసం తినటానికి ఇష్టపడతారా? చూడండి, మీరే స్వయంగా దీనిని అసహ్యించుకుంటారు». (హుజురాత్ 49: 12).

ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనాలు:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: (أَتَدْرُونَ مَا الْغَيْبَةُ؟) قَالُوا: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ قَالَ: (ذِكْرُكَ أَخَاكَ بِمَا يَكْرَهُ) قِيلَ: أَفَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ فِي أَخِي مَا أَقُولُ، قَالَ: (إِنْ كَانَ فِيهِ مَا تَقُولُ فَقَدْ اعْتَبْتَهُ وَإِنْ لَمْ يَكُنْ فِيهِ فَقَدْ هَتَأْتَهُ).

ఒక సారి ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా అడిగారు, "పరోక్షనింద అంటేమిటో మీకు తెలుసా?" అని. 'అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్తకే బాగా తెలుసు' అన్నారు అక్కడున్నవారు. అప్పుడు ప్రవక్త చెప్పారు: "పరోక్ష నింద అంటే మీరు

మీ సోదరుని ప్రస్తావన అతనికి నచ్చని విధంగా చేయడం అన్న మాట. దానికి వారు, 'అయితే నేను చెప్పే విషయం నా సోదరునిలో వాస్తవంగా ఉన్నప్పటికీ అది పరోక్షనిందే అవుతుందా?' అని ఆశ్చర్యంగా అడిగారు. దానికి ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం "నీవు చెప్పే విషయం అతనిలో ఉన్నదయితేనే అది పరోక్షనింద అవుతుంది. అతనిలో లేని విషయాన్ని నీవు చెప్పినట్లయితే అది అపనింద అవుతుంది" అని విశదీకరించారు. ఉల్లేఖనం: అబూ హురైర రజియల్లాహు అన్ను. (ముస్లిం 2589).

عَنْ عَائِشَةَ ؓ قَالَتْ: قُلْتُ لِلنَّبِيِّ ﷺ: حَسْبُكَ مِنْ صَفِيَّةَ كَذَا وَكَذَا (تَعْنِي فَاصِرَةَ) فَقَالَ: (لَقَدْ قُلْتَ كَلِمَةً لَوْ مَرَّجَتْ بِمَاءِ الْبَحْرِ لَمَزَجَتْهُ).

నేనొకసారి మహాప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంతో 'సఫియతో ఉన్న ఈ లోపాలే చాలు, ఆమె పొట్టిది' అని అన్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ "అయిషా! నీవు పలికిన మాట ఎంత మలినమైనదంటే, దాన్ని సముద్రములో రంగరిస్తే సముద్రమంతా కలుషితమైపోతుంది" అని బాధతో అన్నారు. ఉల్లేఖనం: అయిషా రజియల్లాహు అన్నా. (అబూదావూద్ 4875, తిర్మిజి 2502).

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ؓ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: (كُلُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ حَرَامٌ عَرَضُهُ وَمَالُهُ وَمَهُ).

"ఒక ముస్లిం మరొక ముస్లింని అవమాన పరుచుట, వధించుట మరియు అతని సొమ్ము కాజేయుట నిషిద్ధం". ఉల్లేఖనం: అబూ హురైర రజియల్లాహు అన్ను. (తిర్మిజి 1927. దీని భావం ముస్లింలలో ఉంది).

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ؓ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: (مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَقُلْ خَيْرًا أَوْ لِيَصْمُتْ).

"అల్లాహ్ మరియు పరలోక దినాన్ని విశ్వసించువారు మంచి మాట మాట్లాడాలి లేదా మౌనం వహించాలి". అబూ హురైర రజియల్లాహు అన్హు ఉల్లేఖనం. (బుఖారి 6018, ముస్లిం 47).

عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: (مَنْ رَدَّ عَنْ عَرَضٍ أَحْيَاهُ رَدَّ اللهُ عَنْهُ وَجْهَهُ النَّارَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ).

"తన సోదరుని పరువు కాపాడుటకు ప్రయత్నించే వానిని ప్రళయదినాన అల్లాహ్ నరకం నుండి కాపాడతాడు". అబూ దర్దా ఉల్లేఖనం. (తిర్మిజి 1931).

విశేషాలు:

- 1- పరోక్షనింద నిషిద్ధం. అది ఘోర పాపము. మరియు పరోక్షనిందుతునికి కఠినమైన శిక్ష గలదు.
- 2- ఒకరి ప్రస్తావన అతని వెనక అతను నచ్చని విధంగా చేయుటయే పరోక్షనింద. అది నిషిద్ధం. వాస్తవంగా అది అతనిలో ఉన్నప్పటికైనా.
- 3- పరోక్షనింద చేయువానిని అలా చేయకుండా ఆపుట విధి. పరోక్షనింద విషయాలు వినుట కూడా నిషిద్ధం. ముస్లిం సోదరుని పరువు కాపాడుటకు పోరాడించువాని ఘనత చాలా ఉంది. అల్లాహ్ అతన్ని నరకము నుండి కాపాడతాడు.
- 4- పరోక్షనింద మాటల ద్వారా మరియు సైగల ద్వారా కూడా అవుతుంది.

18. సత్యం ఘనత, అసత్యం నుండి హెచ్చరిక

అల్లాహ్ ఆదేశాలు:

﴿ إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِعَايَاتِ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ

الْكَاذِبُونَ ﴾ (النحل 105)

﴿అల్లాహ్ ఆయతులను విశ్వసించనివారే అబద్ధులను కల్పిస్తున్నారు. అసలు వారే అసత్యవాదులు﴾. (నహ్లా 16: 105).

﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ﴾ (التوبة)

(119)

﴿విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ కు భయపడండి. సత్యవంతులకు తోడ్పండి﴾. (తౌబా 9: 119).

﴿فَلَوْ صَدَقُوا اللَّهَ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ﴾ (محمد 21)

﴿వారు తాము అల్లాహ్ కు చేసిన ప్రమాణాన్ని నెరవేర్చటంలో తమ నిజాయితీని నిరూపించుకొని ఉంటే, అది వారికే శ్రేయస్కరమైనదిగా ఉండేది﴾. (ముహమ్మద్ 47: 21).

ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనాలు:

عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: حَفِظْتُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ: (دَعُ مَا يَرِيْبُكَ إِلَى مَا لَا يَرِيْبُكَ فَإِنَّ الصَّدَقَ طُمَأْنِينَةٌ وَإِنَّ الْكَذِبَ رِيْبَةٌ).

నేను ప్రవక్తతో (నేర్చుకొని) జ్ఞాపకముంచుకున్న విషయం: "సందేహమున్న దాన్ని వదిలేసి, లేని దానిని తీసుకో. సత్యంలో శాంతి ఉంది. అసత్యంలో సందేహం" అని హసన్ బిన్ అలీ రజియల్లాహు అన్యుమా ఉల్లేఖించారు. (తిర్మిజి 2518).

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ ﷺ عَنْ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: (إِنَّ الصَّدَقَ يَهْدِي إِلَى الْبِرِّ وَإِنَّ الْبُرَّ يَهْدِي إِلَى الْجَنَّةِ وَإِنَّ الرَّجُلَ لِيَصْدُقَ حَتَّى يَكُونَ صِدْقًا وَإِنَّ الْكَذِبَ يَهْدِي إِلَى الْفُجُورِ وَإِنَّ الْفُجُورَ يَهْدِي إِلَى النَّارِ وَإِنَّ الرَّجُلَ لِيَكْذِبَ حَتَّى يَكْتَبَ عِنْدَ اللَّهِ كَذِبًا).

"నిశ్చయంగా సత్యం పుణ్యానికి మరియు పుణ్యం స్వర్గానికి దారి చూపుతుంది. ఒక వ్యక్తి సత్యాన్ని పాటిస్తూ, సత్యంగా జీవిస్తూ సత్యవంతుల్లో కలుస్తాడు. నిశ్చయంగా అబద్ధం పాపానికి, పాపం నరకానికి దారి చూపుతుంది. ఒక వ్యక్తి అబద్ధమాడుతూ, అసత్యజీవితం గడుపుతూ అసత్యవంతుల్లో లిఖించబడతాడు". ఉల్లేఖనం: అబ్దుల్లాహ్ రజియల్లాహు అన్హు. (బుఖారి 6094, ముస్లిం 2607).

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رضي الله عنه قَالَ: (أَرَبِعٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ كَانَتْ مُؤَافَقًا خَالِصًا وَمَنْ كَانَتْ فِيهِ خِصْلَةٌ مِنْهُنَّ كَانَتْ فِيهِ خِصْلَةٌ مِنَ الْمَعَارِقِ حَتَّى يَدَعَهَا إِذَا أُوْتِمِنَ خَانَ وَإِذَا حَدَّثَ كَذَبَ وَإِذَا عَاهَدَ غَدَرَ وَإِذَا خَاصَمَ فَجَرَ).

"ఏ వ్యక్తిలో ఈ నాలుగు గుణాలుంటాయో అతను అసత్య మునాఫిక్. ఒక వేళ అతనిలో వీటిలోని ఒక్క గుణం ఉన్నా అతను దాన్ని వదలనంత వరకు అతనిలో నిఫాఖ్ కు సంబంధించిన ఒక గుణం ఉన్నట్లే. ఆ నాలుగు గుణాలు ఇవి: అతన్ని నమ్మి ఏదయినా అమానతు అప్పగించినప్పుడు అతను దాన్ని కాజేస్తాడు. నోరు విప్పితే అబద్ధము పలుకుతాడు. మాటిస్తే దాన్ని నిలబెట్టుకోడు. ఎవరితోనయినా వాదులాట జరిగితే అన్యాయానికి దిగుతాడు". ఉల్లేఖనం: అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అఘ్ రజియల్లాహు అన్హుమా. (బుఖారి 34, ముస్లిం 58).

విశేషాలు:

- 1- అసత్యం నుండి హెచ్చరించబడింది. అసత్యం వంచకుల గుణం. ప్రజల మధ్య అసత్యాన్ని ప్రభలించజేసేవారికి కఠిన శిక్ష గలదు.
- 2- అసత్యం పాపానికి గురి చేస్తుంది. అది నరక ప్రవేశానికి కారణమవుతుంది.
- 3- సత్యం ఘనత చాలా ఉంది. ప్రతి విషయంలో దాన్ని పాటించాలని ప్రోత్సహించబడింది.
- 4- అబద్ధం 'నిఫాఖ్' (వైరం) గుణాల్లో ఒకటి.

19 'తౌబా' (పశ్చాత్తాపం)

అల్లాహ్ ఆదేశాలు:

﴿ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣١﴾ ﴾

(النور 31)

﴿విశ్వసించిన ప్రజలారా! మీరంతా కలసి అల్లాహ్ వైపునకు మరలి క్షమాభిక్షను వేడుకోండి. మీకు సాఫల్యం కలగవచ్చు.﴾. (నూర్ 24: 31).

﴿ يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا تُوبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا ﴾ (التحریم 8)

﴿విశ్వాసులారా! చిత్తశుద్ధితో కూడిన పశ్చాత్తాపంతో అల్లాహ్ వైపునకు మరలండి.﴾. (తహ్రీమ్ 66: 8).

ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనాలు:

عَنْ الْأَعْرَبِ بْنِ يَسَارٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: (يَا أَيُّهَا النَّاسُ تُوبُوا إِلَى اللَّهِ فَإِنِّي أَتُوبُ فِي الْيَوْمِ إِلَيْهِ مِائَةَ مَرَّةٍ).

"ప్రజలారా! (మీ పాపాల మన్నింపుకై) మీరు అల్లాహ్ పట్ల తౌబా చేయండి. నేను ఒక రోజులో 100 సార్లు తౌబా చేస్తూ ఉంటాను". ఉల్లేఖనం: అగర్ బిన్ యసార్ రజియల్లాహు అన్హు. (ముస్లిం 2702).

عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: (اللَّهُ أَفْرَحُ بِتَوْبَةِ عَبْدِهِ مِنْ أَحَدِكُمْ سَقَطَ عَلَى بَعِيرِهِ وَقَدْ أَصَلَّهُ فِي أَرْضٍ فَالَاةٍ).

"నీళ్ళు పచ్చిక అభించని ఎడారిలో ఒంటె తప్పిపోయిన వ్యక్తి (దాన్ని పొందిన తర్వాత ఎంత సంతోషిస్తాడో) అంతకంటే ఎక్కువ తౌబా చేయు వ్యక్తితో అల్లాహ్

సంతోషిస్తాడు". ఉల్లేఖనం: అనస్ రజియల్లాహు అన్హు. (బుఖారి 6309, ముస్లిం 2747).

عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: (كُلُّ ابْنِ آدَمَ خَطَاءٌ وَخَيْرُ الْخَطَائِينَ التَّوَّابُونَ).

"ప్రతి ఆదము కుమారుడు అపరాధుడే, అయితే అత్యధికంగా అల్లాహ్ వైపుకు మరలి క్షమాపణకై అర్థించేవారే మేలైన అపరాధులు". ఉల్లేఖనం: అనస్ రజియల్లాహు అన్హు. (తిర్మిజి 2499).

عَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: (إِنَّ اللَّهَ يَقْبَلُ تَوْبَةَ الْعَبْدِ مَا لَمْ يُعْرِغْ).

"అల్లాహ్ తన దాసుని క్షమాపణ స్వీకరిస్తాడు. కాని అది శ్వాస చెదరక ముందు వరకే". ఉల్లేఖనం: ఇబ్ను ఉమర్ రజియల్లాహు అన్హు. (తిర్మిజి 3537).

عَنْ أَبِي مُوسَى رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: (إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَسْطُرُ يَدَهُ بِاللَّيْلِ لِيَتُوبَ مُسِيءُ النَّهَارِ وَيَسْطُرُ يَدَهُ بِالنَّهَارِ لِيَتُوبَ مُسِيءُ اللَّيْلِ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ مِنْ مَغْرَبِهَا).

"పగలు పాపము చేసిన వ్యక్తి రాత్రి వేళ అతని వైపుకు మరలతాడని అల్లాహ్ రాత్రి వేళ తన చెయ్యి చాపుతాడు. రాత్రి పాపము చేసిన వ్యక్తి పగలు తన వైపుకు మరలతాడని అల్లాహ్ పగలు తన చెయ్యి చాపుతాడు. ఇలా సూర్యుడు పశ్చిమాన ఉదయించే వరకు జరుగుతూ ఉంటుంది". ఉల్లేఖనం: అబూ మూసా అష్ అరి రజియల్లాహు అన్హు. (ముస్లిం 2759).

విశేషాలు:

1- సర్వ పాపాల నుండి అవి ఎంత ఘోరమయినా, నిరాశ చెందకుండా ఎల్లప్పుడూ తౌబా చేస్తూ ఉండాలి. అది మానవుని శ్రేయస్సుకూ, మోక్షానికీ ముఖ్య కారణం.

2- అల్లాహ్ కారుణ్యం చాలా అధికమైనది. అందుకు తౌబా ఘనత చాలా ఉంది. మరియు తౌబా చేయువానితో అల్లాహ్ చాలా సంతోషిస్తాడు.

3- అపరాధాలు ఆదము కుమారునితో జరుగుతూ ఉంటాయి. అందుకే పశ్చాత్తాపముతో క్షమాపణ వేడుకుంటూ ఉండాలి.

తౌబా నియమాలు:

1- తౌబా షరతుల్లో ఒకటి: శ్వాస చెదరక ముందు, ప్రాణం గొంతులో రాక ముందే చెయ్యాలి.

2- పడమర దిశ నుండి సూర్యోదయము కాకముందే తౌబా చెయ్యాలి. ఆ తరువాత ఏమీ లాభముండదు.

3- స్వచ్ఛంగా తౌబా చేసి కూడా మళ్ళీ అదే పని చేయువాని మొదటి తౌబా అంగీకరించబడుతుంది. కాని మళ్ళీ తౌబా చెయ్యాలి.

4- చేసిన తప్పు విడనాడి పశ్చాత్తాప పడి తౌబా చేసిన తరువాత తిరిగి అదే పాపం చేయకుండా సిరంగా ఉంటానని దృఢ సంకల్పం చేసుకోవాలి.

20. సలాం

అల్లాహ్ ఆదేశం:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا
وَتُسَلِّمُوا عَلَىٰ أَهْلِهَا﴾ (النور 27)

﴿విశ్వసించిన ప్రజలారా! మీ ఇళ్ళలోకి తప్ప ఇతరుల ఇళ్ళలోకి ప్రవేశించకండి. ఇంటి వారి అంగీకారం పొందనంత వరకు, ఇంటి వారికి సలామ్ చేయనంత వరకు﴾. (నూర్ 24: 27).

ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనాలు:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: (لَا تَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى تُؤْمِنُوا وَلَا تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا أَوْ لَا أَدُلُّكُمْ عَلَى شَيْءٍ إِذَا فَعَلْتُمُوهُ تَحَابَبْتُمْ أَفْسُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ).

"మీరు విశ్వాసులు కానంత వరకు స్వర్గంలో ప్రవేశించలేరు. పరస్పరం ప్రేమాభిమానాలతో మెలగనంత వరకు విశ్వాసులు కాలేరు. మీరు పరస్పరం ప్రేమభావంతో మసలుకునే ఓ ఉపాయం తెలుపుమంటారా? మీ మధ్య సలాంను విస్తృతం చేసుకోండి". అబూ హురైర రజియల్లాహు అన్హు ఉల్లేఖనం. (ముస్లిం 54).

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَلَامٍ رضي الله عنه قَالَ : سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: (أَيُّهَا النَّاسُ أَفْسُوا السَّلَامَ وَأَطْعِمُوا الطَّعَامَ وَصَلُّوا الأَرْحَامَ وَصَلُّوا وَالنَّاسُ نِيَامٌ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ بِسَلَامٍ).

"ప్రజలారా! సలాం విస్తృతం చేయండి. భోజనం తినిపించండి. బంధుత్వం పెంచుకోండి. ప్రజలు నిద్రించినప్పుడు మీరు నమాజు చేయండి. క్షేమశాంతిగా స్వర్గంలో ప్రవేశించండి". ఉల్లేఖనం: అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సలాం. (తిర్మిజి 2485, ఇబ్నూ మాజ 3251).

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: (إِذَا أَنْتَهَى أَحَدُكُمْ إِلَى مَجْلِسٍ فَلْيَسَلِّمْ فَإِنْ بَدَأَ لَهُ أَنْ يَجْلِسَ فَلْيَجْلِسْ ثُمَّ إِذَا قَامَ فَلْيَسَلِّمْ فَلْيَسِتِ الأُولى بِأَحَقِّ مِنَ الآخِرَةِ).

"మీరేదయినా సమావేశంలో ప్రవేశించినప్పుడు సలాం చేయండి. కూర్చోవాలను కుంటే కూర్చోండి. మళ్ళీ అక్కడి నుండి తిరిగి వస్తున్నప్పుడు కూడా సలాం చేయండి. (గుర్తుంచుకోండి!) మొదటి సారి చేసే సలాం, వెళ్ళేటప్పుడు చేసే సలాం కన్నా అధిక పుణ్యఫలానికి పాత్రమయింది కాదు". (అనగా తిరిగి వెళ్ళేటప్పుడు తప్పనిసరిగా సలాం చేయాలి). ఉల్లేఖనం: అబూ హురైర రజియల్లాహు అన్హు. (అబూ దావూద్ 5208, తిర్మిజి 2849).

విశేషాలు:

- 1- సలాం యొక్క ఘనత. అది ప్రేమాభిమానాలు పెంచుకొని స్వర్గ ప్రవేశానికి మంచి కారణం.
- 2- పరిచయం ఉన్నవారు లేనివారు, అందరికీ సలాం చేయాలి. కేవలం పరిచయం ఉన్నవారికే కాదు.
- 3- సలాం కొరకు ధర్మమైన పదాలు: "అస్సలాము అలైకుం" మరియు "వరహ్మాతుల్లాహి" అనడం పుణ్యం. మరియు "వబరకాతుహు" కూడా అధిక పుణ్యం గలది. జవాబులో ఇవే పదాలు మరియు దీనికంటే (ధర్మమైన) మంచి పదాలు పలకాలి.
- 4- అవిశ్వాసులకు ముందు సలాం చేయకూడదు. వారు సలాం చేస్తే "వఅలైకుం" మాత్రమే అనాలి.
- 5- విశ్వాసులు అవిశ్వాసులు ఒకే చోట సమావేశమై ఉంటే సలాం చేయవచ్చును.
- 6- కొద్ది క్షణాలు కలిసి వీడిపోయిన గాని సలాం చేసి కలుసుకోవాలి. సలాం చేసి విడిపోవాలి.
- 7- ఇళ్ళలో వారి అనుమతి లేనిదే పోకూడదు.

21. భోజనం చేయు పద్ధతులు

ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనాలు:

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: (إِذَا أَكَلَ أَحَدُكُمْ طَعَامًا فَلْيَقُلْ بِسْمِ اللَّهِ فَإِنْ نَسِيَ فِي أَوَّلِهِ فَلْيَقُلْ بِسْمِ اللَّهِ فِي آخِرِهِ).

"మీలోనెవరైనా బోంచేసేటప్పుడు బిస్మిల్లాహ్ అని ప్రారంభించాలి. ప్రథమంలో మరచిపోతే గుర్తొచ్చినప్పుడు బిస్మిల్లాహి ఫీ అవ్వలిహి వఆఖిరిహి అనాలి". ఆయిషా రజియల్లాహు అన్నా ఉల్లేఖనం. (తిర్మిజి 1858, అబూ దావూద్ 3767).

عَنْ عُمَرَ بْنِ أَبِي سَلَمَةَ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم: (سَمَّ اللَّهُ وَكُلَّ بِبَيْتِيكَ وَكُلَّ مِمَّا يَلِيكَ)

ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం నాకు ఇలా ఉపదేశించారు: "బిస్మిల్లాహ్ అంటూ కుడి చెయితో (పళ్ళములో) నీ దగ్గర ఉన్నదే తిను". ఉల్లేఖనం: ఉమర్ బిన్ అబీ సలమహ్. (బుఖారి 5376, ముస్లిం 2022).

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رضي الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ: (لَا يَأْكُلَنَّ أَحَدٌ مِنْكُمْ بِبَيْتِيهِ وَلَا يَشْرَبَنَّ مِنْهَا فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَأْكُلُ بِبَيْتِيهِ وَيَشْرَبُ مِنْهَا)

"మీలోనెవరు కూడా ఎడమ చెయితో తినత్రాగ కూడదు. ఎడమ చెయితో తినుట త్రాగుట పైతాన్ అలవాటు". ఉల్లేఖనం: అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజియల్లాహు అన్హుమా. (ముస్లిం 2020).

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه قَالَ: (مَا عَابَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم طَعَامًا قَطُّ إِلَّا اشْتَهَاهُ أَكْلَهُ وَإِلَّا تَرَكَهُ)

ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఏప్పుడూ భోజనానికి వంకలు పెట్టేవారు కారు. ఇష్టముంటే తినేవారు. లేకుంటే వదిలేసేవారు అని అబూ హురైర రజియల్లాహు అన్హు ఉల్లేఖించారు. (బుఖారి 3563, ముస్లిం 2064).

విశేషాలు:

- 1- భోజనారంభంలోనే బిస్మిల్లాహ్ అనాలి. మరచిపోయిన వారు గుర్తొచ్చినప్పుడు (పైన తెలిపిన దుఆ) పలుకవచ్చును.
- 2- అకారణంగా ఎడమ చెయితో తినకూడదు. అది పైతాన్ అలవాటు. అలా తినడం నిషేధించబడినది.
- 3- భోజనంలో ఏదైనా లోపం ఉంటే తెలియజేయవచ్చును. కాని వంకలు పెట్టకూడదు. ఇష్టముంటే తినాలి లేకుంటే వదిలి వేయాలి.

22. మలమూత్ర విసర్జన పద్ధతులు

ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనాలు:

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رضي الله عنه قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ ﷺ إِذَا دَخَلَ الْحَلَاءَ قَالَ: (اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبْثِ وَالْخَبَائِثِ).

ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం మరుగు దొడ్డికి వెళ్ళేటప్పుడు ఈ దుఆ పఠించేవారు; అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఱ్ఱాజు బిక్ మిన్ ల్ ఖుబుసి వల్ ఖబాఇసి. (భావం: అల్లాహ్ పైతాన్ స్త్రీ పురుష దుష్ట శక్తుల బారి నుండి రక్షణ కొరకు నీ శరణు వేడుకుంటున్నాను). ఉల్లేఖనం: అనస్ రజియల్లాహు అన్లు. (బుఖారి 142, ముస్లిం 375).

عَنْ عَائِشَةَ رضي الله عنها (أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ كَانَ إِذَا خَرَجَ مِنَ الْغَائِطِ قَالَ غَفْرًا تَكًا).

ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం మరుగుదొడ్డి నుండి బయటికి వచ్చేటప్పుడు ఘుఫ్రానక్ అనేవారని ఆయిషా రజియల్లాహు అన్లా తెలిపారు. (అబూ దావూద్ 30, తిర్మిజి 7).

عَنْ جَابِرٍ رضي الله عنه عَنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ أَنَّهُ هُوَ أَنْ يُبَالَ فِي الْمَاءِ الرَّائِدِ.

ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం నిలిచిన నీళ్ళలో మూత్రం చేయుట నివారించారని జాబిర్ రజియల్లాహు అన్లు ఉల్లేఖించారు. (ముస్లిం 281).

విశేషాలు:

1- ముస్లిం మలమూత్ర విసర్జనకు వెళ్ళునపుడు మరియు తిరిగి వచ్చునపుడు పైన తెలిపిన దుఆలు పఠించుట ప్రవక్త సాంప్రదాయం.

2- కాలకృత్యాలు తీర్చుకొనుటకు యదారిలో వెళ్ళినపుడు ప్రజల చూపులకు దూరంగా పోవాలి. ఖిల్లా దిశలో వీపు గాని ముఖం గాని పెట్టి కూర్చోరాదు. నాలుగు గోడల మధ్యలో కూర్చున్నప్పుడు ఖిల్లా దిశలో ఉంటే ఏమీ పాపం లేదు.

3- మలమూత్రపు తుంపరలు శరీరం, దుస్తులపై పడకుండా జాగ్రత్తగా ఉండాలి. వెంటనే పరిశుభ్రత తప్పనిసరిగా చేసుకోవాలి.

4- ఇస్లాం ఎంత సంపూర్ణమైన ధర్మం చూడండి. మలమూత్ర విసర్జన పద్ధతుల గురించి కూడా మంచి శిక్షణ ఇచ్చింది. మానవ అవసరాలకు తగిన ఏ విషయాన్ని కూడా వివరించక ఉండలేదు.

23. తుమ్ము, ఆవలింపు

ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనాలు:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: (إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْعَطَّاسَ وَيَكْرَهُ التَّائِبَ فَإِذَا عَطَسَ فَحَمِدَ اللَّهَ فَحَقُّ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ سَمِعَهُ أَنْ يُسَمِّتَهُ وَأَمَّا التَّائِبُ فَإِنَّمَا هُوَ مِنَ الشَّيْطَانِ فَلْيُرِّدْهُ مَا اسْتَطَاعَ فَإِذَا قَالَ مَا صَحَّكَ مِنْهُ الشَّيْطَانُ)

"అల్లాహ్ తుమ్ముతో ఇష్టపడతాడు. ఆవలింపును అసహించు కుంటాడు. గనక మీలో ఎవరైనా తుమ్మినచో అల్ హందులిల్లాహ్ అనాలి. ఇది విన్న ప్రతి ముస్లింపై యర్ హముకల్లాహ్ అని బదులివ్వడం తప్పనిసరి హక్కు. ఇక ఆవలింపు, ఇది షైతాన్ తరఫున వస్తుంది. గనక ఆవలింతువారు పూర్తి శక్తితో దాన్ని ఆపుకోవాలి. ఎందుకనగా మీలో ఎవరైనా ఆవలించినప్పుడు షైతాన్ చూసి సంబర పడతాడు". ఉల్లేఖనం: అబూ హురైర రజియల్లాహు అన్హు. (బుఖారి 6223).

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: (إِذَا عَطَسَ أَحَدُكُمْ فَلْيَقُلْ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَلْيَقُلْ لَهُ أَحْوَهُ أَوْ صَاحِبَهُ يَرِيحُكَ اللَّهُ فَإِذَا قَالَ لَهُ يَرِيحُكَ اللَّهُ فَلْيَقُلْ يَدِيدُكُمْ اللَّهُ وَيُصْلِحْ بَالَكُمْ)

"మీలో ఎవరైనా తుమ్మినప్పుడు అల్ హందులిల్లాహ్, ఇది విన్నవారు యర్ హముకల్లాహ్, మళ్ళీ తుమ్మినవారు యహ్ దీకుముల్లాహ్ వ యుస్లిహు బాలకుం అనాలి". అబూ హురైర రజియల్లాహు అన్హు ఉల్లేఖనం. (బుఖారి 6224).

عَنْ أَبِي مُوسَى رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: (إِذَا عَطَسَ أَحَدُكُمْ فَحَمِدَ اللَّهَ فَشَمِّتُوهُ فَإِنَّ لِمُحَمَّدٍ اللَّهُ فَلَا تَسْمَتُوهُ).

"తమ్మిన వ్యక్తి అల్ హందులిల్లాహ్ అన్నప్పుడే మీరు యర్ హముకల్లాహ్ అనండి. అతడు అల్ హందులిల్లాహ్ అనకున్నట్లయితే మీరు జవాబివ్వకండి" అని ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పగా నేను విన్నాను అని అబూ మూసా రజియల్లాహు అన్ను ఉల్లేఖించారు. (ముస్లిం 2992).

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ (كَانَ إِذَا عَطَسَ عَطَىٰ وَجْهَهُ بِيَدِهِ أَوْ بِيَدَيْهِ وَعَصَىٰ بِهَا صَوْتَهُ).

ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం తుమ్మినప్పుడు చెయిని లేక చేతి రూమాలును మూతి మీద పెట్టుకొని, చాలా తక్కువ స్వరంతో తుమ్మేవారు అని అబూ హురైర రజియల్లాహు అన్ను ఉల్లేఖించారు. (తిర్మిజి 2745, అబూ దావూద్ 5029).

విశేషాలు:

- 1- తుమ్మిన వ్యక్తి అల్ హందులిల్లాహ్ అన్నది విన్నవారు యర్ హముకల్లాహ్ అనుట పుణ్యం.
- 2- అల్ హందులిల్లాహ్ అనకున్నట్లయితే జవాబివ్వనవసరం లేదు.
- 3- ఆవలింపునాపడం చాలా మంచిది.
- 4- ఆవలింపును ఆపలేని స్థితిలో చెయి అడ్డం పెట్టుకొనుట మంచిది.
- 5- తుమ్మెట్టప్పుడు చెయి, దస్తీ లేక రూమాలు ఏదైనా అడ్డం పెట్టుకోవాలి.
- 6- తుమ్మినప్పుడు, ఆవలించినప్పుడు తక్కువ శబ్దం రానివ్వాలి. ఘనంగా తుమ్ముట అసహ్యమేర్పడును.

24. కుక్కను పెంచడం

ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనాలు:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: (مَنْ أَخَذَ كَلْبًا إِلَّا كَلْبَ مَاشِيَةٍ أَوْ صَيْدٍ أَوْ رَزَعٍ انْتَقَصَ مِنْ أَجْرِهِ كُلِّ يَوْمٍ قَيْرَاطٌ). وفي رواية: (قيراطان).

"మేకల మంద, తోట భద్రత మరియు వేటకు తప్ప వేరే ఉద్దేశ్యంతో కుక్కను పెంచేవారి పుణ్యాలలో రోజుకొక ఖీరాత్ పుణ్యాలు తగ్గుతూ ఉంటాయి". మరో ఉల్లేఖనంలో "రెండు ఖీరాతులు" అని ఉంది. (ఒక్క ఖీరాత్ ఒక ఉహాద్ పర్వతానికి సమానం). అబూ హురైర రజియల్లాహు అన్ను ఉల్లేఖనం. (ముస్లిం 1575, బుఖారి 2322).

(إِذَا وَلَعَ الْكَلْبُ فِي الْإِنَاءِ فَاعْسَلُوهُ سَبْعَ مَرَّاتٍ وَعَقَرُوهُ التَّامَةَ فِي التَّرَابِ).

"కుక్క మీలోనెవరి పళ్ళములోనైన మూతి పెడితే దాన్ని ఏడు సార్లు కడిగి ఎనిమిదవ సారి మట్టితో కడగండి". ఉల్లేఖనం: అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ముఘఫ్ఫల్ రజియల్లాహు అన్ను. (ముస్లిం 280).

విశేషాలు:

- 1- కుక్కను పెంచడం నిషేధం. కాని తోట, మేకల భద్రత మరియు వేట కుక్క తప్ప.
- 2- కుక్కల నుండి దూరంగానే ఉండాలి.
- 3- కుక్క ఎందులోనైతే మూతి పెట్టినదో, అది అపరిశుభ్రం. గనక దాన్ని ఏడు సార్లు నీళ్ళతో మరియు ఒక్క సారి మట్టితో కడగాలి.

25. అల్లాహ్ యొక్క జిక్ (స్మరణ)

అల్లాహ్ ఆదేశాలు:

﴿وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ (الجمعة 10)

﴿మీరు జయము పొందుటకు అల్లాహ్ ను చాల స్మరింపుము﴾. (సూరె జుముఅ: 62: 10).

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤١﴾ وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٤٢﴾﴾ (الأحزاب 41-42)

﴿ఓ విశ్వాసులారా! మీరు చాల ఎక్కువగా అల్లాహ్ ను స్మరించండి. మరియు మీరు ఉదయం సాయంకాలం అతని పవిత్రతను కొనియాడండి﴾. (సూరె అహ్ జాబ్ 33: 41,42).

ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనాలు:

عَنْ أَبِي مُوسَى رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: (مَثَلُ الَّذِي يَذْكُرُ رَبَّهُ وَالَّذِي لَا يَذْكُرُ رَبَّهُ مَثَلُ الْحَيِّ وَالْمَيِّتِ).

"అల్లాహ్ ను ధ్యానించు వారి మరియు ధ్యానించని వారి ఉదాహరణ జీవి, నిర్జీవి లాంటిది". ఉల్లేఖనం: అబూ మూసా రజియల్లాహు అన్హు. (బుఖారి 6407, ముస్లిం 779).

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: (كَلِمَتَانِ خَفِيفَتَانِ عَلَى اللِّسَانِ ثَقِيلَتَانِ فِي الْمِيزَانِ حَبِيبَتَانِ إِلَى الرَّحْمَنِ سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ).

"నాలుక పై (ఉచ్చరించుటకు) సులువుగా, తూకంలో బరువుగా మరియు రహ్మాన్ కు ప్రీతికరమైనవి రెండు పదాలు. అవి: సుబ్ హానల్లాహి వచిహందిహి

సుబ్ హానల్లాహిల్ అజీం". ఉల్లేఖనం: అబూ హురైర రజియల్లాహు అన్హు. (బుఖారి 6682, ముస్లిం 2694).

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: (لَأَنْ أَقُولَ سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا طَلَعَتْ عَلَيْهِ الشَّمْسُ).

"సుబ్ హానల్లాహి వల్ హందులిల్లాహి వలాఇలాహ ఇల్లాల్లాహు వల్లాహు అక్బర్" పలకడం, స్మరించడం సూర్యుని కాంతి ఎంతవరకు పడుతుందో (అంటే అన్ని సరిసంపదలకన్నా ఎక్కువ) నాకు ఇష్టమైనది". ఉల్లేఖనం: అబూ హురైర రజియల్లాహు అన్హు. (ముస్లిం 2695).

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ يَقُولُ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: (أَفْضَلُ الذِّكْرِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ).

"అల్లాహ్ స్మరణలో చాలా ఘనత గలది లాఇలాహ ఇల్లాల్లాహ్". అని ప్రవక్త చెప్పగా నేను విన్నాను అని జాబిర్ రజియల్లాహు అన్హు ఉల్లేఖించారు. (తిర్మిజి 3383, ఇబ్ను మాజ 3800).

కొన్ని దుఆలు:

A. పడుకునే ముందు

بِسْمِكَ اللَّهُمَّ أَمُوتُ وَأَحْيَا

బిస్మిక్ల्लाహుమ్మి అమూతు వ అహ్యా. (బుఖారి 6324). [భావం: అల్లాహ్ నేను నీ నామ స్మరణంతోనే మృత్యువు ఒడిలో ఒదిగి పోతాను. నీ పేరు పలుకుతూ బ్రతికి లేస్తాను].

B. నిద్ర నుండి మేల్కొని

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَحْيَانَا بَعْدَ مَا أَمَاتَنَا وَإِلَيْهِ النُّشُورُ

అల్ హిందుల్లాహిల్లాజీ అహ్ యానా బఅద్ మా అమాతనా వఖైహిన్ నుషూర్. (బుఖారి 6324). [భావం: సర్వ స్తోత్రములకు అర్పణైన ఆ అల్లాహ్ యే మమ్మల్ని నిర్జీవావస్థకు గురి జేసి తిరిగి జీవం పోసినవాడు. ఆయన సమక్షంలోనే మేము తిరిగి లేచి నిలబడవలసిన వారము].

C. వాహానము ఎక్కినప్పుడు

بِسْمِ اللَّهِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ

బస్మిల్లాహ్, అల్ హిందుల్లాహ్, సుబ్ హానల్లాజీ సబ్బరలనా హాజా వమా కున్నా లహూ ముఖ్రిసీన్, వఖన్నా ఇలా రబ్బనా లమున్ ఖలిబూన్. (అహ్మద్ 1/97. ముస్లిం 1342.). [భావం: అల్లాహ్ పేరుతో, సర్వస్తోత్రములు అల్లాహ్ కే, ఆయన అతి పవిత్రుడు. ఆయనే ఈ వాహనమును మా ఆధీనంలో చేశాడు. లేకపోతే మేము దీన్ని ఆధీన పరుచుకోలేక పోయేవారము. నిశ్చయంగా మేము మా ప్రభువు వైపునకు మరలవలసిన వారలము].

D. గమ్యస్థానం చేరుకున్నప్పుడు

أَعُوذُ بِكَ يَا اللَّهُ التَّامَاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ

అఊజు బకలిమాతిల్లాహితామ్మాతి మిన్ షర్ మా ఖలఖ్. (ముస్లిం 2708). [భావం: సృష్టిలో ఉన్న సర్వ కీడుల నుండి నేను అల్లాహ్ యొక్క సంపూర్ణ వచనాల శరణు వేడుతున్నాను].

E. వుజాకు ముందు బిస్మిల్లాహ్ అనాలి.

F. వుజా తర్వాత

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

అష్ హదు అల్లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహు వహీ దహూ లాషరీక లహూ వఅష్ హదు అన్న ముహమ్మదన్ అబ్దుహూ వరసూలుహు. (ముస్లిం 234). [భావం: అల్లాహ్ తప్ప ఇతరులెవ్వరు ఆరాధనకు అర్హులు కానేకారని, ఆయన అద్వితీయుడు, ఆయనకు ఎవరు సాటి లేరని నేను సాక్ష్యమిచ్చుచున్నాను. మరియు ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం అల్లాహ్ దాసుడు మరియు ఆయన ప్రవక్త అని నేను సాక్ష్యమిచ్చుచున్నాను].

G. ఇంటి నుండి వెళ్ళినప్పుడు

بِسْمِ اللَّهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

బిస్మిల్లాహి తవక్కల్తు అలల్లాహి లాహశాల వలా ఖువ్వత్ ఇల్లా బిల్లాహ్. (అబూ దావూద్ 5095, తిర్మిజి 3426). [భావం: అల్లాహ్ పేరుతో మరియు ఆయనపై నమ్మకంతోనే నేను (బైటికి వచ్చాను). పాపానికి దూరంగా ఉండే శక్తిని, సదాచరణకు సద్బుద్ధినీ ప్రసాదించేవాడు కేవలం అల్లాహ్ మాత్రమే].

H. ఇంట్లో ప్రవేశించినప్పుడు

بِسْمِ اللَّهِ وَلَجْنَا وَبِسْمِ اللَّهِ خَرَجْنَا وَعَلَى اللَّهِ رَبِّنَا تَوَكَّلْنَا

బిస్మిల్లాహి వలజ్నా వ బిస్మిల్లాహి ఖరజ్నా వఅలల్లాహి రబ్బనా తవక్కల్నా. (అబూ దావూద్ 5096). [భావం: అల్లాహ్ నామముతోనే ప్రవేశించాము. అల్లాహ్ నామముతోనే బైటికి వచ్చాము. మా పోషకుడైన అల్లాహ్ పైనే మా నమ్మకం].

I. ప్రవక్త ﷺ పై దరూద్

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ

అల్లాహుమ్మూ సల్లి అలా ముహమ్మద్దిన్ వఅలా ఆలి ముహమ్మద్దిన్ కమా సల్లెత అలా ఇబ్రాహీమ వఅలా ఆలి ఇబ్రాహీమ ఇన్నక హమీదుమ్మజీద్. అల్లాహుమ్మూ బారిక్ అలా ముహమ్మద్దిన్ వఅలా ఆలి ముహమ్మద్దిన్ కమా బారక్ త అలా ఇబ్రాహీమ వఅలా ఆలి ఇబ్రాహీమ ఇన్నక హమీదుమ్మజీద్. (బుఖారి 3370). [భావం: అల్లాహ్ నీవు ఇబ్రాహీంను, వారి కుటుంబీకులను కరుణించినట్లు ముహమ్మద్ మరియు వారి కుటుంబీకులను కరుణించు. నిశ్చయంగా నీవు స్తోత్రాలకు అర్హునివి. ఘనుడివి. ఓ అల్లాహ్ నీవు ఇబ్రాహీం, వారి కుటుంబీకులకు శుభాలు దయ చేసినట్లు ముహమ్మద్, వారి కుటుంబీకులకు శుభాలు దయ చేయుము. నిశ్చయంగా నీవు స్తోత్రాలకు అర్హునివి. ఘనుడివి].

J. ఉదయం

اللَّهُمَّ بِكَ أَصْبَحْنَا وَبِكَ أَمْسَيْنَا وَبِكَ حَيَّانَا وَبِكَ مَوْتٌ وَإِلَيْكَ النُّشُورُ

అల్లాహుమ్మూ బిక అస్సహ్నా వబిక అమ్ సైనా వబిక నహా యా వబిక నమూతు వఇలైకన్నుషూర్. (అబూ దావూద్ 5068). [భావం: అల్లాహ్! నీ సహకారంతోనే ప్రాతఃకాలానికి చేరాము. నీ సహాయముతోనే సాయంత్రానికి చేరాము. నీ దయతోనే జీవిస్తున్నాము. నీ ఆజ్ఞ అయితేనే మరణిస్తాము. చివరికి నీ వద్దకే హాజరవుతాము].

K. సాయంకాలం

اللَّهُمَّ بِكَ أَمْسَيْنَا وَبِكَ حَيَّانَا وَبِكَ مَوْتٌ وَإِلَيْكَ النُّشُورُ

అల్లాహుమ్మూ బిక అమ్ సైనా వబిక అస్సహ్నా వబిక నహా యా వబిక నమూతు వఇలైకన్నుషూర్. (అబూ దావూద్ 5068). [భావం: అల్లాహ్! నీ సహకారంతోనే సాయంత్రానికి చేరాము. నీ సహాయముతోనే ప్రాతఃకాలానికి చేరాము. నీ దయతోనే జీవిస్తున్నాము. నీ ఆజ్ఞ అయితేనే మరణిస్తాము. చివరికి నీ వద్దకే హాజరవుతాము].

26. స్నేహం

అల్లాహ్ ఆదేశాలు:

﴿الْأَخْلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ﴾ (الزخرف 67)

﴿ఆ దినం వచ్చినప్పుడు స్నేహితులందరూ ఒకరికొకరు శత్రువులైపోతారు. -భయభక్తులు కలవారు తప్ప -﴾. (సూరె జుఖ్ఖుఫ్ 43: 67).

﴿وَيَوْمَ يَعْزُ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَلِيَّتِي أَخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا﴾ (٢٧) ﴿يَوِيَّتِي لَيْتَنِي لَمْ أَخَذْ فُلَانًا حَلِيلًا﴾ (٢٨) ﴿لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَذُولًا﴾ (٢٩)
(الفرقان 27-29)

﴿దుర్కార్గపు మానవుడు తన చేతులను కొరుక్కుంటూ ఇలా అంటాడు, "అయ్యో నేను దైవప్రవక్తకు తోడుగా ఉంటే ఎంత బాగుండేది! అయ్యో నా దౌర్భాగ్యం! నేను ఫలానా వ్యక్తితో స్నేహం చేయకుండా ఉంటే ఎంత బాగుండేది! అతడి మాయలో పడి నేను నా వద్దకు వచ్చిన హితబోధను స్వీకరించలేదు. షైతాను మానవుని విషయంలో నమ్మకద్రోహి అని తేలిపోయింది"﴾. (సూరె ఫుర్ ఖాన్ 25: 27-29).

﴿فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ﴾ (٢٥) ﴿قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ﴾ (٢٦) ﴿يَقُولُ أَإِنَّكَ لَمِنَ الْمُصَدِّقِينَ﴾ (٢٧) ﴿أءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَأَنَا لَمَدِينُونَ﴾ (٢٨) ﴿قَالَ هَلْ أَنْتُمْ مُطَّلِعُونَ﴾ (٢٩) ﴿فَاطَّلَعَ فَرَآهُ فِي سَوَاءٍ الْجَحِيمِ﴾ (٣٠) ﴿قَالَ تَاللَّهِ إِنْ كِدَتْ لَتُرْدِينَ﴾ (٣١) ﴿وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ﴾ (٣٢) (الصافات 50-57)

తరువాత వారు ఒకరి వైపున కొకరు తిరిగి పరిస్థితులను గురించి పరస్పరం అడిగి తెలుసుకుంటారు. వారిలో ఒకడు ఇలా అంటాడు: ప్రపంచంలో నాకు ఒక మిత్రుడు ఉండేవాడు. అతను నాతో ఇలా అంటూండేవాడు, నీవు కూడా ధ్రువీకరించే వారిలో చేరిపోయావా? మనం చనిపోయి, మట్టిగా మారి, అస్తిపంజరంగా మిగిలిపోయినపుడు నిజంగానే మనకు ప్రతిఫలమూ, శిక్షా అనేవి ఉంటాయా? ఇప్పుడతను ఎక్కడున్నాడో, మీరు చూడదలచుకున్నారా? ఇలా చెప్పి అతను తొంగి చూడగానే, అతనికి నరకంలోని ఒక అగాధంలో అతను కనిపిస్తాడు. అప్పుడు అతన్ని సంబోధిస్తూ ఇలా అంటాడు: అల్లాహ్ సాక్షిగా! నీవు నన్ను సర్వ నాశనం చేసి ఉండేవాడివి. నా ప్రభువు అనుగ్రహం లేకపోయి ఉంటే, ఈ రోజు నేను కూడా పట్టుబడి వచ్చిన వారిలో ఒకడినై ఉండేవాణ్ణి. (సూరె సాఫాత్ 37: 50-57).

ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనాలు:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: (الرَّجُلُ عَلَى دِينِ خَلِيلِهِ فَلْيَنْظُرْ أَحَدَكُمْ مَنْ خَالَ).
.

"మనిషి తన స్నేహితుని ధర్మాన్ని అనుసరిస్తాడు. అందుకని తాను స్నేహం చేస్తున్న వారిని గురించి ఆలోచించుకొని మరీ స్నేహం చేయాలి". ఉల్లేఖనం: అబూ హురైరె రజియల్లాహుఅన్హు. (అబూ దావూద్ 4833, తిర్మిజి 2378).

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: (سَبَعَةٌ يُطِئُهُمُ اللَّهُ فِي ظِلِّهِ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ... وَرَجُلَانِ مَحَابَبًا فِي اللَّهِ اجْتَمَعَا عَلَيْهِ وَتَفَرَّقَا عَلَيْهِ...).

"ఏ రోజు అల్లాహ్ నీడ తప్ప వేరే నీడ లభ్యం కాదో ఆ రోజు అల్లాహ్ ఏడు రకాల మనుషులకు తన నీడలో ఆశ్రయమిస్తాడు. ఆందులో వీరు కూడా: అల్లాహ్ మరియు ఆయన ధర్మం కొరకు మాత్రమే మైత్రీ ప్రేమాభిమానాలు గల ఇద్దరు

వ్యక్తులు; వారు అల్లాహ్ కొరకే కలుసుకుంటారు. మరియు అల్లాహ్ కొరకే వేరొతారు". ఉల్లేఖనం: అబూ హురైర రజియల్లాహు అన్ను. (బుఖారి 660, ముస్లిం 1031).

విశేషాలు

1- ప్రతి మనిషికి మిత్తడ అవసరం. అలాంటప్పుడు సద్వర్తనగల మరియు మంచిని బోధించి ధర్మమునకు సహాయపడు వానితో స్నేహం చేయాలి. చెడు వైపునకు, పాపానికి మరియు అల్లాహ్ తిరస్కారానికి గురి చేసే దారి చూపు అధర్మ మిత్తడ, మిత్తడ కాదు శతృడు.

2- ధర్మము నుండి దూరము చేయు అల్లాహ్ ఆజ్ఞను పాటించనివ్వని అవిశ్వాస స్నేహం నుండి దూరముండాలి.

27. ఓపిక, సహనం

అల్లాహ్ ఆదేశాలు:

﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَصْبِرُوا وَصَابِرُوا﴾ (آل عمران 200)

﴿విశ్వాసులారా! సహనం కలిగి మెలగండి, (మిథ్యావాదులకు ప్రతిగా) స్థిరత్వాన్ని చూపండి. (సత్యసేవకై) నడుం బగించి నిలువండి﴾. (ఆల ఇమాన్ 3: 200).

﴿وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ
وَالشَّمَرَاتِ ۗ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ﴾ (البقرة 155)

﴿మేము మిమ్మల్ని భయప్రమాదాలకు, ఆకలి బాధకు, ధనప్రాణాల నష్టాలకు మరియు ఆదాయాల కొరతలకు గురి చేసి తప్పక పరీక్షిస్తాము. ఈ పరిస్థితులలో సహనం వహించేవారికి శుభవార్తనందజేయి﴾. (బఖర 2: 155).

ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనాలు:

عَنْ صُهَيْبٍ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: (عَجَبًا لِأَمْرِ الْمُؤْمِنِ إِنَّ أَمْرَهُ كُلَّهُ خَيْرٌ وَلَيْسَ ذَلِكَ لِأَحَدٍ إِلَّا لِلْمُؤْمِنِ إِنَّ أَصَابَتَهُ سَرَاءٌ شَكَرَ فَكَانَ خَيْرًا لَهُ وَإِنْ أَصَابَتْهُ سَرَاءٌ صَبَرَ فَكَانَ خَيْرًا لَهُ).

"విశ్వాసుని వ్యవహారం కూడా వింతయినది. అతను ఏ స్థితిలో ఉన్నా తద్వారా శుభాన్నే సేకరిస్తాడు. అతను సుఖ సంపన్నతలు వరించినప్పుడు కృతజ్ఞతతో మెలుగుతాడు. అది అతనికి మేలును చేకూరుస్తుంది. వ్యాధి వ్యధలకు గురైనప్పుడు వాటిని సహనంతో ఎదుర్కొంటాడు. అది అతనికి శుభప్రదమవుతుంది". ఉల్లేఖనం: సుహైబ్ రజియల్లాహు అన్నా. (ముస్లిం 2999).

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رضي الله عنه قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَقُولُ: (إِنَّ اللَّهَ قَالَ إِذَا ابْتَلَيْتُ عَبْدِي بِحَبِيبَتَيْهِ فَصَبَرَ عَوَّضْتُهُ مِنْهَا الْجَنَّةَ).

అల్లాహ్ చెప్పాడని ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పగా నేను విన్నాను అని అనస్ బిన్ మాలిక్ రజియల్లాహు అన్నా ఉల్లేఖించారు: "నేను నా దాసున్ని అతనికి ప్రియమైన వాటితో పరీక్షించినప్పుడు అతడు సహనం వహిస్తే నేను అతనికి దానికి బదులుగా స్వర్గం ప్రసాదిస్తాను". (బుఖారి 5653).

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: (مَا يُصِيبُ الْمُسْلِمَ مِنْ نَصَبٍ وَلَا وَصٍ وَلَا هَمٍّ وَلَا حُزْنٍ وَلَا أَذًى وَلَا غَمٍّ حَتَّى الشَّوْكَةِ يُشَاكُهَا إِلَّا كَفَّرَ اللَّهُ بِهَا مِنْ خَطَايَاهُ).

"ఒక ముస్లిం మానసిక వ్యధకూ లేదా అనారోగ్యానికి లేదా ఏదయినా కష్టానికి, దుఖానికి గురయి దాన్ని ఓరిమితో సహించినట్లయితే దానికి ప్రతిఫలంగా అల్లాహ్ అతని తప్పులను మన్నిస్తాడు. కడకు అతనికి ఒక ముళ్ళు గుచ్చుకున్నా

అది అతని పాప విమోచనానికి కారణ భూతమవుతుంది". (బుఖారి 5642, ముస్లిం 2573).

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: (مَا يَزَالُ الْبَلَاءُ بِالْمُؤْمِنِ وَالْمُؤْمِنَةُ فِي نَفْسِهِ وَوَالِدِهِ وَمَالِهِ حَتَّى يَلْقَى اللَّهَ وَمَا عَلَيْهِ حَاطِيَةٌ).

"విశ్వాసులయిన స్త్రీ పురుషులపై అప్పుడప్పుడు పరీక్ష సమయాలు ఆసన్నమవుతూ ఉంటాయి. ఒక్కోసారి స్వయంగా అతనికి, మరోసారి అతని సంతానానికి, ఇంకొకసారి అతని సంపదకి ఈ ఆపదలు వాటిల్లుతాయి. చివరకు అతను అల్లాహ్ ను కలుసుకున్నప్పుడు అతని (కర్మఫలంలో) ఏలాంటి పాపముండదు". ఉల్లేఖనం: అబూ హురైర రజియల్లాహు అన్ను. (తిర్మిజి 2399).

విశేషాలు:

- 1- ప్రతి విషయంలో ఓపిక వహించాలని మరియు సహనానికి వ్యతిరేకం చేసి (అల్లాహ్ కోపానికి గురి కాకూడదని) ప్రోత్సహించబడింది. మరియు అసహనానికి గురి కాకూడదని హెచ్చరించబడింది. ఎందుకనగా పరీక్ష (బాధ) కాలములో లభించే పుణ్యాలు కూడా వ్యర్థమయి పోతాయి.
- 2- ముస్లింపై ఏ కష్టము వచ్చినా, దానితో అతని పాపాలు తగ్గుతాయి.
- 3- ఓపిక విషయాలలో సత్కార్యములు ఓపికతో చేయుట మరియు పాపాలు చేయకుండా సహనం వహించుట అతి గొప్ప విషయం.
- 4- అల్లాహ్ సర్వం తెలియువాడు, వివేచనాపరుడు. తన దాసుల మేలు కొరకు ఏది బాగుంటుందనేది అతనికి బాగా తెలుసు. కాబట్టి ఏ పరిస్థితిలో నున్నా సంతోషముతో ఉండాలి.

విశయసూచిక

1	ఇఖ్లాస్.....	3
2	షిర్క్ భయంకరం మరియు తౌహీద్ ఘనత.....	5
3	రియా (ప్రదర్శనాబుద్ధి) చిన్న షిర్క్.....	8
4	దుఆ.....	10
5	విద్య.....	12
6	మంచినీ బోధించడం - చెడును ఖండించడం.....	15
7	మంచినీ బోధించే, చెడును ఖండించే పద్ధతులు.....	17
8	తల్లిదండ్రుల సేవ.....	18
9	సద్యర్థన	20
10	సౌమ్యం, మృదువైఖరి.....	22
11	కరుణ.....	24
12	జుల్మ్ (అన్యాయం, దౌర్జన్యం) నిషిద్ధం.....	25
13	ముస్లిమును విధించడం నిషిద్ధం.....	26
14	ముస్లింపై మరొక ముస్లిం హక్కులు.....	28
15	ఇరుగు పొరుగు వారి హక్కులు.....	30
16	నాలుక భయంకరాలు.....	31
17	పరోక్ష నింద నిషిద్ధం.....	33
18	సత్యం ఘనత, అసత్యం నుండి హెచ్చరిక.....	35
19	తౌబా (పశ్చాత్తాపం).....	38
-	తౌబా నియమాలు.....	40
20	సలాం.....	40
21	భోజనం చేయు పద్ధతులు.....	42
22	మలమూత్ర విసర్జన పద్ధతులు.....	44

23	తుమ్ము, ఆవలింపు.....	45
24	కుక్కను పెంచడం.....	47
25	అల్లాహ్ యొక్క జిక్ (స్మరణ).....	48
-	కొన్ని దుఆలు.....	49
A	పడుకునే ముందు.....	49
B	నిద్ర నుండి మేల్కొని.....	49
C	వాహానము ఎక్కినప్పుడు.....	50
D	గమ్యస్థానం చేరుకున్నప్పుడు.....	50
E	వుజూకు ముందు	50
F	వుజూ తర్వాత.....	50
G	ఇంటి నుండి వెళ్ళినప్పుడు.....	51
H	ఇంట్లో ప్రవేశించినప్పుడు.....	51
I	ప్రవక్త ﷺ పై దరూద్.....	51
J	ఉదయం.....	52
K	సాయంకాలం.....	52
26	స్నేహం.....	53
27	ఓపిక, సహనం.....	55

ﷺ :- ఈ గుర్తు ఉన్న చోట సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చదవండి.

ﷺ :- ఈ గుర్తు ఉన్న చోట రజియల్లాహు అన్తు చదవండి.